

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Photoprog.
EX. 1

Ribe Katedralskole

1993

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Ribe Katedralskole er landets ældste gymnasieskole. Dens officielle fødselsdag er 13. juni 1145, hvor skolen overdrages til Ribe Domkirkes administration.

Ribe Katedralskole
Puggårdsgade 22
6760 Ribe

Tlf.: 75 42 02 66
Tlf. lærerværelse: 75 42 00 35
Tlf. elever: 75 41 15 85
Tlf. sportshal: 75 41 14 31
Telefax: 75 41 05 66

Rektor: Bent Karsdal
Inspektorer: Jørgen Olaf Hansen, Annette Vind
(stedfortræder for rektor)
Sekretærer: Mette Bolding, Inger Geil
Studievejledere: Elisabeth Abrahamsen,
Jacob Bastholm, Jørgen Baungaard Hansen
Økonomi- og boginspektør: Birgit Bro
AV-inspektør: Bent Mortensen
Bibliotekar: Lars Ilsøe
Datavejledere: Per Bøgeholdt, Klaus Nielsen
Skemalægger: Jørgen Olaf Hansen
Pedel: Henning Skov Nielsen
Pedelmedhjælper: Finn Steiness

Indholdsfortegnelse

Kalender	2
Translokation	4
Nogle skotske indtryk	8
Mine oplevelser i dansk skole	10
På jernhest i Søhøjlandet	11
Dagbog over turen til Norge	14
Skolens haver	20
Flygelet i morgensangsalen	25
Millikans forsøg	27
Grammatik og glamour	29
»Lille Jensen«	31
Interview med pedel Leif Steiness	34
Glemmeskabet	39
Ripensersamfundet	40
Gymnasiets opbygning	42
Julelegater	46
Sommerlegater	47
Studenter 1993	48
Personalia	50
Skolens ansatte	53
Råd og udvalg	59
Redaktion	61

På Ribe Katedralskole vil vi med vort årsskrift både berette om årets begivenheder og belyse træk af skolens liv i et lidt bredere perspektiv.

Vi har sammensat artiklerne således, at de både viser dagligdagen og nogle af de begivenheder, der har spillet en særlig rolle for grupper af elever eller for hele skolen.

I årsskriftet 1993 har vi lagt vægt på at beskrive vores kontakter udadtil, og hvad vi bruger vores fag og dets redskaber til. Erfaringer fra vores udvekslingsprojekt med Skotland, besøg i venskabsamtet i Norge og lejrskoler i l.g er skildret, musik-

lærerne skriver om flyglet, fysiklærerne om Millikans forsøg og en sproglærer om grammatikken.

Årsskriftet rummer ikke mange praktiske oplysninger. De samles i et særligt hæfte »Velkommen til Ribe Katedralskole«, der sendes til alle nye elever.

Jeg håber, at årsskriftet vil være til glæde for elever og forældre samt alle med interesse for Ribe Katedralskole.

*Bent Karsdal
rektor*

Kalender 1993

Januar

- 11.-21. Forældrekonsultationer
- 21. Orienteringsdag for nye elever

Februar

- 3. Orienteringsaften for kommende elever og forældre
- 4. Fællesarrangement med Turnusteatret: »Den første verden«
- 5. Designholdet på Esbjerg Kunstmuseum (arkitekt Henning Larsen). HJ
- 11. Forældremøde om valgfag
- 12. Heimdalfest

Marts

- 4.-5. Studietur til København for nogle 3.g'ere. KN, PB, HA, CJ
- 12. Kilk
- 26. Terminsprøve for 2.g
- 26.-3. Studierejse til Alsace for 2b. AS, KK

- 27.-5. Studierejse til London for 2x. LI, KB
- 28.-3. Studierejse til Prag for 2z og 2u. EA, JJ, BE, PB
- 29.-5. Studierejse til Edinburgh for 2a. JB, PR
- 29.-2. Studierejse til Berlin for 2y. AP, JH
- 29.-2. Terminsprøver for 3.g
- 31. Symfonikoncert med skolens kor

April

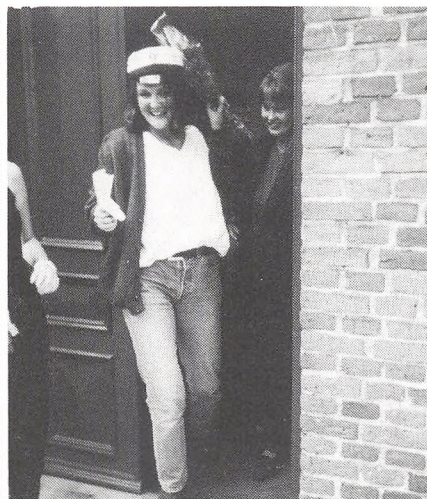
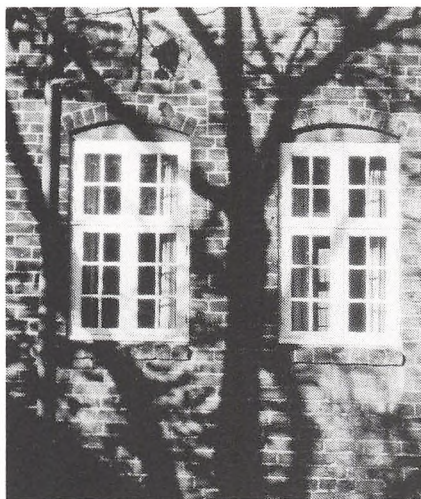
- 27. Idrætsdag
- 29. Forårskoncert
- 30. Heimdal

Juni

- 18. Translokation

August

- 24.-6. Forældremøder for 1.g
- 30. Udvekslingsleverne fra Skotland ankommer

September

- 3. Heimdal
- 9. Forældremøde for gæsteelever
- 9.-10. 2x og skotterne i København. BB, ID
- 13.-17. Lejrskole i Odense for 1a. CJ, AD
- 13.-17. Lejrskole i Svendborg for 1b. TF, LI
- 13.-17. Lejrskole i København for 1x. KB, LM
- 13.-17. Lejrskole i Silkeborg for 1y. LB, MJ
- 13.-17. Lejrskole i Viborg for 1z. FL, SH
- 30. Sangaften

Oktober

- 8. Fællesarrangement med det lettiske kor
Ogre
- 8. Heimdal
- 8. Udvekslings eleverne fra Skotland rejser hjem

- 11.-17. 3g'ere på udveksling i Zittau
- 25. 2x rejser på udveksling til Skotland. EA, ID

November

- 11. Forældrearrangement »Fagenes aften«
- 19. Heimdalauktion
- 22. Designholdet på Esbjerg Kunstmuseum
(»Den Danske Plakat«). HJ
- 1.-2. Skolekomedie, »Skatteøen« - musical af Sebastian

December

- 3. Store Heimdal
- 3. 2x kommer hjem fra Skotland. BB, KB
- 21. Juleafslutning i Domkirken

Translokation

Rektors tale

...De sidste par år har vikinger været et af de temaer, der blev talt om i Ribe. Udgravningerne ved posthuset er blevet udstillet. Ribe fik en ny vikingetidshistorie. Ved byens tulipanfest var der et særligt vikingemarked i Lustrup - og vigtigst, byen fik sin bevilling til et særligt vikingemuseum, der skal være færdigt i 1995. Nogle af os har også været til den store nordiske udstilling om vikingetiden på Nationalmuseet. Udstillingen spændte fra Novgorod til Irland og fra dagligdagsvarer til skjaldevers.

Jeg fandt der et skjaldekvad, som jeg også tror siger jer noget. Det er Ragnvald Kali i Orkneyinga Saga, der siger:

»Brætspil øver jeg ivrigt,
idrætter har jeg ni af,
glemmer ej ganske runer,
glædes ved bog og smedje
ski forstår jeg at styre,
skyder og ror til gavns,
harpens slag og digtning -
begge dele dur jeg til.«

Skjaldekvadet er forfattet på Island o. 1200 - og er led i Orknø-jarlernes historie op til 1170.

Når Ragnvald Kali siger »idrætter har jeg ni af«, så skal ordet forstås på ældre dansk som færdigheder, der er oplærte og højt udviklede. Det er for 1200-tallets mennesker også lægekunst, digtekunst, runer, grammatik, retorik, astronomi, harpespil og håndværk. »Harpens slag og digtning« - begge dele dur jeg til! Det er både færdigheder og overblik - og det er sagt med stolthed for begge dele.

Jeg håber, at I har lært idrætter her - også og måske særligt i den sidste betydning. Vi ville måske

udtrykke det anderledes. Vi har lagt vægt på faglige færdigheder. I har fået overblik over litteratur og historie, lært matematisk og naturvidenskabelig metode. I har lært at læse tekster og foretage eksperimenter. I har lært sprog.

I har i mange timer drøftet, hvad der er vigtigst i en sag. I har skullet se den fra mange sider og skullet lytte til dem, der mente noget andet - og I har skullet fremstille en sag for andre.

Alle disse kundskaber, den viden og de metoder er nyttige. Det behøver man for at kunne klare sig i

morgen og i overmorgen i et samfund, der stiller stadig større krav om uddannelse.

Men viden er ikke det hele - bestemt ikke en snæver viden. Et menneske der alene lægger vægt på at være velinformeret er i virkeligheden nytteløst og kedsommeligt. Den engelske filosof og matematiker Alfred Whitehead siger det sådan: »At have informationer og kende til generelle principper er godt, men at se det principielle i en konkret livssituation er bedre. Det er forudsætningen for, at vi kan gøre os forestillinger om konsekvenserne af vore handlinger og dermed også et bolværk mod umenneskelighed.«

Det centrale i uddannelsen er både faglige færdigheder og almendannelse. Almendannelsen kræver altid, at der er en større verden uden for det enkelte fags egen verden. Den skal give jer menneskelig modenhed, kulturelt udsyn og viden om samfundet. Det får I brug for - i enhver uddannelse og i ethvert erhverv.

I får brug for almendannelse både i Alfred Whiteheads forstand og i Ragnvald Kalis. Når Ragnvald Kali bl.a. siger,

»idrætter har jeg ni af...
glemmer ej ganske runer,
glædes ved bog og smedje...«

så er det 1200-tallets almendannelse, der skildres.

Jeg vil ønske, at I både har informationer og kan se det principielle i en livssituation,

- at I må fastholde både faglighed og det almene
- at I kan sige lige som Ragnvald Kali

»begge dele dur jeg til«.

Studenternes tale

...Fra vores blotte tilstedeværelse i 1.g og gennem vores enorme arbejdsbyrde i 2.g er vi nået til en erkendelse af, hvad det hele egentlig går ud på: Nemlig at finde et ståsted i vores tilværelse (bare råb op, hvis her er for mange klicheer).

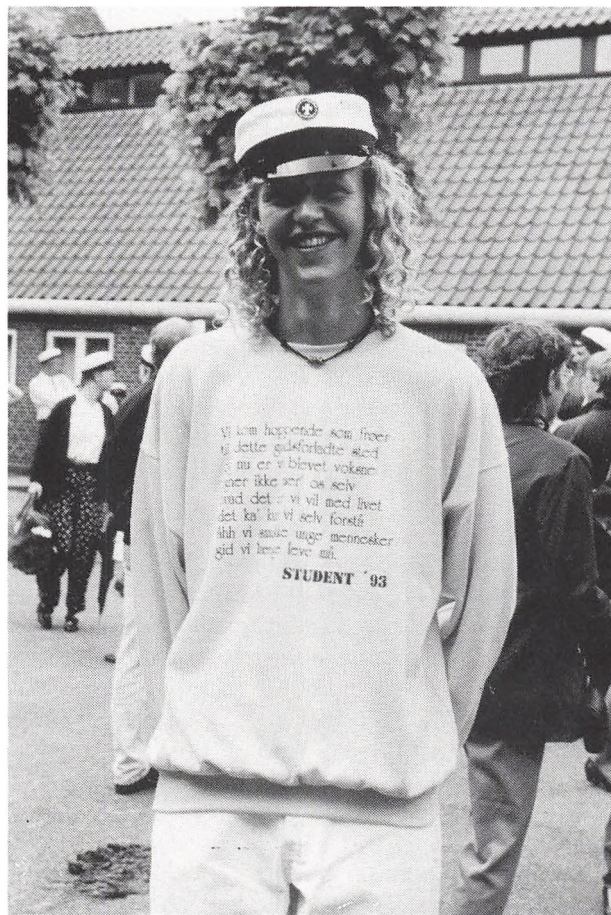
Vi er egentlig heldige, at vi har denne mulighed.

Hvis vi ser på den aktuelle situation ude omkring

i verden, er der mange steder, hvor folk ikke har de samme privilegier.

Et af de steder, hvor friheden er mest indskrænket, er i det tidligere Jugoslavien. En af de konsekvenser, krigen har haft for civilbefolkningen er, at de som flygtninge er blevet forhindret i at tage en uddannelse.

Ribe Katedralskole har ydet en indsats på det område. Som et led i forsøget på at integrere de flygtninge, der er kommet her til byen, har vi haft et

par jugoslaviske elever på skolen. Måske er det derved lykkedes os at hjælpe dem lidt på vej til at blive de førømtalte indsigtsfulde individer.

Alt dette viser en del om, hvordan vi, eleverne, opfatter skolen. Det afgørende er ikke, om vi er sproglige eller matematikere - det er ikke i så høj grad det specifikt faglige, vi lægger vægt på.

Hvad vi lægger vægt på, kan faktisk sammenfattes i den gode gamle kliché: »Ikke for skolen, men...«

Derved kommer jeg til at tænke på en Storm P-flue, jeg har set: En midaldrende mand med et noget humørforladt udtryk siger: »Man spildte nu de bedste år af sit liv med sin gymnasietid.«

Jeg fristes til at spørge, om det havde været de bedste år, hvis han ikke havde gået i gymnasiet.

Jonas Ellehauge Hansen

Ripensersamfundets tale

Ole Marker sagde blandt andet:

...Som man spørger, får man svar. I enkle, næsten banale udtryk. Arnulf Øverland sagde, det gælder om at holde sit følelsesliv intakt - det kan ingen være uenig i, men det er jo lettere sagt end gjort. Når man imidlertid gør op, hvad der er i vejen, når det ikke er intakt, er der vel ikke megen tvivl om, at det oftest handler om dem og om det, vi har ansvar for. Man kan sige, at det drejer sig om at handle moralsk. Hvis ordet er for stort og abstrakt, kan man som Malin Lindgren tale om at udvise hæderlighed og menneskelig omsorg for hinanden.

...Det med ansvarlighed er ikke noget, der kun gælder de få, som bliver meget betroet. For år tilbage var Antoine de Saint Exupéry en meget populær formulator, og han sagde blandt andet sådan her: »Lægen, der helbreder, taler et sprog, der er universelt. Det samme gør fysikeren, som opstiller ligninger, der omfatter atomet og stjernetågerne. Men det samme gør også den (han kalder

den enfoldige hyrde. Hvis den, der beskedent vogter nogle får under stjernerne, bliver sig sin rolle bevidst, vil han opdage, at han er mere end en tjener. Han er en skildvagt, og hver eneste skildvagt er ansvarlig for riget.«

Ikke mindst på en dag som i dag er det vigtigt at sige, at ansvarlighed og god samvittighed alene ikke gør det. Det kan endda nemt komme til at lyde lidt kedeligt. Glæde skal der også til, og det er der nogle, som har tænkt på. Film, teater, litteratur, billedkunst, musik og dans, festlighed, venskaber og kærlighed er der til alle, der er til det. Lad ikke John Houston, Hemmingway, Mozart, Pierre Bonnard - Whitney Houston for den sags skyld - have levet forgæves. Hvis jeg ikke tager grundigt fejl, så

er I på den ene eller anden måde - med eller mod jeres egen vilje - blevet introduceret i disse elementer af menneskelig udfoldelse gennem jeres gymnasietid. Eftersom jeg også er sikker på, at I gennem de sidste 3 år har fået en faglig ballast, så god som den danske gymnasieskole overhovedet kan give den, er der således mange gode grunde til at ønske jer hjertelig tillykke med jeres studentereksamener...

Jubilarernes tale

...Den 29. maj modtog jeg fra et barnebarn, der er på vej fra 2.g til 3.g med dertil hørende prøver, en pakke med en samling fotokopierede tekster, omhandlende liv og død, en del af eksamensstoffet i faget filosofi. Jeg skulle hjælpe ham med fortolkningen af disse tekster, der behandlede dødens problem fra Sokrates, Platon, Seneca over Nietzsche, Schopenhauer og frem til Sartre, Marcuse og Carl Friedrich von Weizsäcker. Jeg blev meget forbavset. Tænk at man i vore dage tiltror 17-18 årige at klare sådanne kraftprøver - og uden lærebog! Nogle af disse tekster ville passe nok så godt til magisterkonferens i filosofi eller idéhistorie.

På den baggrund gik tankerne så tilbage til årene 1930-33. Tekster i moderne forstand, fotokopiere-

de, kendte vi praktisk talt ikke til. Tid var der ikke meget af til at trænge ind i livsforståelsen hos de gamle eller nye tænkere. Vi brugte lærebog og blev hørt deri, derfra og dertil med gennemgang af oversættelse, grammatiske formler og lignende. Hvilken forskel mellem dengang og nu! Måske et forsømt forår og et udnyttet og frugtbart?

Nu var der i disse filosofiske tekster et par helt friske aviskronikker, der omhandlede videnskabens betydning og farer. Deri blev oplyst, at man i USA er nået til, at intelligenskvotienten siden 30'erne er steget med ca. 35 procent. Hvorfor skulle dette ikke også gælde Ribe? Og så gik der en præsop for mig. Så forstod jeg bedre, at der i dag i gymnasiet kan filosoferes på et så højt niveau!

Skal vi fra dengang så beklage os over et forsømt forår, over at vi ikke så meget blev opdraget til at være kreative, men snarere receptive? Jeg mener nej. Og jeg takker for, at vi blev holdt nede på jorden med ganske konkrete og kontante krav. Vel var der ikke i hver time det store åndens sus, men det ved vi jo ikke, hvorfra det kommer, eller hvor det går hen. Vi blev indøvet i noget uvurderligt; vi fik et solidt grundlag og tilegnede os effektive redskaber, så vi kunne gå til Platon selv og ikke lære ham at kende bare via en oversættelse. Så kunne vi senere gå videre, godt rustet til efterhånden selv i al beskedenhed at filosofere over liv og død.

Derfor en tak til vore lærere dengang, der nu alle ligger i deres grave. For mit vedkommende tænker jeg især på de dengang unge adjunkter Erik Lund og frk. Willemoës. Lund for hans utroligt spændende, udfordrende undervisning i historie, Willemoës for hendes timer i fransk og især i latin med klassisk-sproglig sværvægt, og det skønt hun ikke selv havde taget cand.mag. eksamen i latin - en utrolig fornem præstation. Derfor tak til Ribe Katedralskole for årene 1930-33. De år betød meget mere for os, end selv tiden har været klar over.

Thestrup Pedersen, 60-års jubilær

Nogle skotske indtryk af Danmark og danskerne

Elaine og Kirstene kommer farende ind i klassen længe efter, at det har ringet. Nede i rundgangen er de blevet hængende, fordi de kom i en glødende diskussion efter biologitimen. Tænk, at nogen kunne gå ind for Darwins udviklingslære og anfægte, ja, fornægte den bibelske skabelsesmyte! Hvad var det dog for et land, de var kommet til?

Pigerne fortsætter diskussionen med deres skotske kammerater i dansktimen, og de 26 skotter, som ellers altid sidder pænt og stille, er denne dag helt usædvanligt livlige og gestikulerende. Pludselig opdager Heather, at jeg forsøger at komme til orde, og hun slår frygtsomt blikket ned, da jeg får ro til at sige: »Nu minder I mig næsten om 2.x!«

Denne bemærkning bliver diskuteret og endevendt ved aftensmaden i flere af de danske værtsfamilier, og dagen efter hører jeg i 2x: »Skotterne tror ikke, du kan li' os!«

Først er jeg helt desorienteret, men ved en snak med 2.x går det op for mig, hvad der foregår: skotterne har opfattet mit udbrud som en irettesættelse, og de har ikke forstået, at jeg nærmest var lettet over at opleve dem i en voldsom diskussion. Det var jeg ikke vant til.

Til alle andre tider var skotterne nemlig meget veldisciplinerede og nærmest bly i sammenligning med vores danske elever - i hvert fald i timerne. Vi oplevede det, når de målrettet arbejdede med de lektier, de havde med hjemmefra. De danske faglæreres forsøg på at vejlede eleverne viste sig tit at være forgæves, fordi skotterne var vant til at bruge læreren som konsulent og ikke som igangsætter eller samtalepartner. I deres skoleform er der ikke tradition for hverken det samvær eller den samtaleform, som er så naturlig og selvfølgelig for os.

De skotske elever syntes, at atmosfæren på Ribe Katedralskole var langt mere afslappet end på deres egne skoler. Ikke mindst omgangsformen imellem elever og lærere forbavsede dem. I Skotland ville det være utænkeligt, at elever var på fornavn med deres lærere, for slet ikke at snakke om at henvende sig så frejdigt og uformelt til en lærer, som vores elever gør, f.eks. råbe hen ad gangen: »Ki-i-i-rsten, kom lige!« Denne omgangsform kunne skotterne så godt lide, at de ønskede den direkte eksporteret til deres skotske skoler!

Også den danske vane med at sidde længe og snakke over et måltid var fremmed for de fleste skotter. Mange af dem var vant til at spise hurtigt og langt fra altid at være samlet med deres familie ved måltiderne. De blev klar over, at en væsentlig del af den danske kultur bygger på *samtalen*, at man taler sammen, ikke blot om løst og fast, men også om mere væsentlige spørgsmål.

Omend disse danske vaner og skikke var fremmede for de fleste skotter, tilegnede de sig dem efterhånden så småt i løbet af deres 6 ugers ophold, og de forstod hurtigt at bruge og værdsætte det karakteristiske danske ord »hygge«. Nok mente de, at de danske værtsfamilier levede et mærkeligt enkelt og arbejdsomt liv, og at de tog deres arbejde meget alvorligt, men de syntes dog, der som regel var tid til »at hygge sig«. Og selv om vi efter deres opfattelse indretter vores hjem meget enkelt og praktisk i sammenligning med den britiske tradition for boligindretning, befandt de sig godt i de danske hjem. Ikke blot begrebet »hygge«, men mange andre danske ord og begreber forsøgte vi at diskutere i de 2 timer om ugen, der var afsat til »dansk sprog og kultur«. Problemet var at nå ud

over parlør-stadiet, så der kunne opstå nogle meningsfyldte samtaler på dansk. Det ville have været en fordel for alle parter, hvis skotterne havde lært mere dansk, før de kom. Deres forventninger til vores danskundervisning var vanskelige at imødekomme med det timetal, vi havde til rådighed. Et enkelt dansk forældrepar fortsatte derfor danskundervisningen hjemme efter aftensmaden.

Måske var mine forklaringer om Danmark og danskerne medvirkende til, at skotterne opfattede os som meget nationale. I hvert fald syntes de, at vi var meget mere patriotiske, end de selv var, og det siger ikke så lidt!

Nogle af skotterne cyklede til skole sammen med deres danske »makkere«, og de første dage var de ømme i bagen, fordi det var helt uvant for dem at cykle så langt. Når jeg så dem komme

asende i den stride vestenvind, der præger vores flade marskegn, funderede jeg over, hvad der mon havde været deres bevæggrund til at deltage i denne udveksling. Måske havde de regnet med, at de kunne klare sig på engelsk, og at de ikke ville have nogen fordele ved at lære dansk, fordi det ikke er et verdenssprog. (De blev klogere!). Men klimaet i Danmark er ikke væsentligt anderledes end det, de kender, så hvorfor egentlig netop Ribe? Min undren forsvandt, når jeg så 2.x'erne og skotterne hygge sig sammen, og da jeg ved sangftenen og ved den dansk-skotske aften oplevede, at skotterne viste os eksempler på deres musiktradition og lærte os nogle af deres folkedanse. Det var tydeligt, at de havde lært meget om Danmark og danskerne, og ikke mindst: at de var blevet sig mere bevidste som skotter.

Da de ved et afsluttende møde blev spurgt, hvad der havde været det bedste i opholdet var et af svarene: »The whole experience«.

For os var det gavnligt at have et længerevarende besøg på skolen, så vi kom til at se på os selv og vores skolesystem udefra. Det samme siger formodentlig vores skotske kolleger og værtsfamilier, som i øjeblikket har besøg af 2.x.

Oftentimes er det i mødet med det fremmede, man bliver sig bevidst som menneske og som en del af et folk. De, der har gjort denne erfaring, har fået et meget væsentligt udbytte af det dansk - skotske udvekslingsprogram.

Kirsten Beck

Mine oplevelser i dansk skole

Kaido fra Estland har været udvekslingselev på Ribe Katedralskole i tre en halv måned. Han skriver selv på sit nye sprog om sine indtryk af skolen:

Den danske skole er meget anderledes end skolen i Estland. Den er nemlig lidt bedre. Jeg har hørt lidt om jeres frihed, så jeg var ikke overrasket da jeg begyndte at opleve det. Man har mange flere valg i Det Danske gymnasium. Det synes jeg, giver eleverne en god chance at finde ud af hvad man vil eller hvad man tror er vigtigt i ens fremtid. I har det også meget mere interessant i timerne, fordi det er ikke bare teori og bøgerne. Jeg synes det er meget godt at se filmene om, hvad vi lærer. Det var også lidt morsomt at begynde at kalde lærerne på fornavn. (Jeg har aldrig gjort det i Estland.)

Som i kan se, kan jeg nu snakke (lidt) dansk. Det Dansk sprog er ikke særlig svært at lære sig, men der er en ting som er vanskelig. Det er, at der slet ikke er regler i dette sprog - kun én: der er ikke regler! »En« eller »et« er næsten altid det største spørgsmål for mig. Jeg giver jer en godt råd: lav nogle regler, før det er for sent! Jeg har været her nu tre måneder og en uge, men det er stadigvæk svært at følge med i timerne. Det er nemmere at følge med i timer som naturfag, men jeg bliver helt søvngig i timerne som historie eller dansk.

Mennesker her er også anderledes. Unge for eksempel har andre interesser. Jeg har altid troet at badminton er en asiatisk sport. Jeg vidste at i Danmark de kan godt lide fodbold. Nu har jeg fundet ud af, at her er det ret populært også.

Indtil nu har jeg ikke fået nogle venner. Måske er det min egen skyld, måske ikke. Jeg synes vi europæere er bare lidt mere kolde end de amerikanere eller andre. Når jeg siger at danske mennesker er kolde og lukket så er jeg det en grad mere.

Tak til dem, hvem kom til udvekslingsaften - det var så morsomt. Alle ting her er godt, bare ikke vejret.

Danmark er naturligvis en godt land. En af de bedste. Som min ven Mandy har sagt, at hun har hørt at »Danmark is so great!« Hvad kunne jeg sige mere?

Kaido Lepisto, 2b

På jernhest i Søhøjlandet

Den 13. september rejste 28 nye gymnasieelever og 2 lærere på lejrskole i Søhøjlandet. I lighed med tidligere år var formålet at ryste en ny klasse sammen gennem positive oplevelser og - efter 4 døgns uafbrudt samvær - at opnå en oplevelse af fællesskab, som flere måneders normal skolegang måske knapt kunne have frembragt.

Rammerne for 1.y's lejrskole var en ældre spejderhytte med et stort kombineret sove- og opholdsrum, 2 toiletter og 1 (een) bruser. Herudover var der køkken, et lille rygerum og 2 lederrum.

Vi var naturligvis lidt spændte på at se, hvordan klassen ville indrette sig under disse »primitive« forhold, men det viste sig hurtigt, at 1.y rummer flere organisationstalenter. Således indførtes hurtigt en syv-minutters-regel for brug af bruseren. Var soigneringen ikke fuldendt inden for tidsfristen, var der dømt Adam- eller Eva-kostume foran et medlevende publikum.

Allerede første aften fornemmede man den gode stemning: ingen faste programpunkter, intet TV. Hva'så? Jo, i en håndvending organiserer nogle af drengene 1½ times underholdning, som engagerer hele forsamlingen.

Organisation og inspiration var nu ikke det, der prægede afrejsen fra Ribe. Noline mødte op med forstuvet fod efter et fald ned ad en trappe og var indisponeret de første 2 dage. Men det var såmænd pebernødder: Kort efter togafgang opdagede Mads, at billetten manglede i rygsækken. Ikke ligefrem verdens undergang - DSB havde jo sørget for skilte i vinduerne. Men da Mads pludselig erindrede (lidt kunne han da huske), at billetten lå i en kuvert med 10.000 kr., vort brændstof til de næste 4 dage, var dommedagsbasunerne hørlige. En hurtig opringning til hjemmet kastede intet nyt lys over pengenes skæbne.

Men gudskelov - vel ankommet til Laven kunne en meget lettet og glad Mads meddele, at posen med penge og billet var havnet i en kasse i flyttevognen, som transporterede vore cykler fra Ribe.

Lejrskolens faglige tema var »mennesker ved Gudenåen gennem 2.000 år«. Via besøg på egnens museer, byvandring og cykelture i området forsøgte vi at give eleverne et indtryk af de naturgivne og menneskeskabte muligheder for erhverv, transport, kultur og samfundsudvikling i øvrigt i Søhøjlandets skove omkring den tidligere så betydningsfulde transportvej Gudenåen.

Tirsdag vågnede alle op til en regntung, kold og blæsende morgen. Det affødte en del diskussion om det rimelige i at gennemføre hele dagens program. Lærerne lod sig ikke presse: »Vi skal i hvert fald til Øm klosterruin, og så må vi se hvordan...«. Museet ved Øm fangede hurtigt manges interesse, specielt monterne med diverse abnorme skeletdele fra klosterets hospitalskirkegård. Spændende var det også at sammenligne størrelsen af datidens kvæg med vore dages mastodonter.

Herfra gik turen videre til Gl. Rye, før Reformationen en købstad uden mage i hele Midtjylland, men efter klostrenes lukning og en ødelæggende bybrand blot en landsby i et stort øde skovområde.

Det eneste erhverv, der kunne udnytte tømmere så langt fra kystens byer, var træskomagerens. I Gl. Rye Mølle er indrettet et træskomuseum, hvor erhvervets historie beskrives gennem redskaber, halvfabrikata, videofilm m.m. Videobiografens varmeblæser og den medbragte mad tøede eleverne op og gav frisk mod på tilværelsen.

Vi gjorde det frivilligt at bestige Himmelbjerget, men alligevel (eller måske netop derfor) meldte omkring halvdelen sig til yderligere 8 km's kørsel på de for ripensere usædvanligt stejle veje. Fra

Videnskabernes Selskabs kort 1787, ca 1:115000. Labing = Laven, Rye Mølle = Ry; Rye = Gl. Rye, Emborg = Øm.

»bjerget« var der på trods af vejret en flot udsigt over Julsø til Laven på modsatte bred.

På hjemvejen gjordes der holdt i Ry Stationsby, hvor dagens madhold provianterede. Derefter blev maden fordelt på cyklerne, og vi vendte næsen vestpå, mod Laven, i hårdt tiltrængt medvind. Om aftenen lavede vi en opsamling af dagens begivenheder. Specielt diskuterede vi Gudenåens betydning som transportvej.

Onsdag formiddag blev tilbragt i skoven nær hytten. Eleverne fik tildelt et lille område og skulle her forsøge at finde så mange plantearter som muligt og samtidig prøve at vurdere deres hyppighed. Mange forsøgte sig også med indsamling af paddehatte, hvilket nok blev den største succes med hensyn til kvantitet og engagement. Hjemme blev træer og buske artsbestemt. Hvert hold fremlagde siden en karakteristik af deres skovtype for resten af klassen.

Eftermiddagens sidste timer foregik på pladsen bag hytten med rundbold. Aftenprogrammet var en orientering om næste dags ekskursion til distriktets nuværende centrum, Silkeborg. To elever fortalte kort om Silkeborg bys korte historie. Den blev grundlagt i 1845.

I Silkeborg besøgte vi Silkeborg Museum, hvor vi havde aftalt rundvisning. Hovedattraktionen var naturligvis Tollundmanden. Men ringbrynjen (kopi) fra hans samtid optog mange af drengene, der var nødt til at opleve fornemmelsen af at have en 20 pounds undertrøje klistret til kroppen. De bar med smil deres byrder.

Herefter gik eleverne på opdagelse i byen på egen hånd i et par timer. For at sikre et vist fagligt indhold fik alle grupper udleveret et kort over byen med besked på at tidsfæste det så nøjagtigt som muligt ud fra bebyggelse, jernbane o.m.a. Tidsmæssigt spændte kortene fra slutningen af det 18. århundrede til efter 1970.

Dagen sluttede med besøg på byens nye attraktion: ferskvandsakvariet Aqua. Her forsøger man

at vise dyre- og plantelivet i danske søer, vandløb og vandhuller. Hvert akvarium er opbygget sådan, at tilskueren får en fornemmelse af at stå midt ude i søen eller vandløbet. Herfra kan man iagttage ænder på vandoverfladen, fisk i vandet og bundens plantesamfund eller mangel på liv i den forurenede, grønvedede sø.

Tilbage i lejren var der lagt op til en festlig afslutning på lejrskolen. I den anledning fik eleverne lov til at indkøbe øl og vin hos købmanden i Sejs, men kun hvad hver især var i stand til at transportere på sin cykel. Det skal siges, at eleverne her viste en enestående fleksibilitet og jernvilje! De første 3 døgn af turen havde - jævnfør forhåndsftale været aldeles alkoholfrie. Dette respekterede eleverne uden videre, hvilket nok var medvirkende til den positive stemning, der prægede hele turen.

Fredag var rengørings- og hjemrejsedag. Tidligt op og igang med pakning og rengøring, hvilket forløb uden problemer.

Om eftermiddagen var det en flok trætte, men også tilfredse elever, vi tog afsked med på Ribe station. Lejrskolen havde i rigt mål opfyldt sit formål. Det er også i dag en fornøjelse at undervise l.y. Tak for dét og for en god tur!

Mads Jensen og Lars Bjørn

Dagbog over turen til Norge

Det er fredag og syvende time på Ribe Katedral-skole. I.c er netop ved at terpe den latinske grammatik. Det ses nemt, at det ikke har større interesse hos nogen af klassens elever - faktisk sidder mange og halvsover. De fleste kvikker dog lidt op, da det banker på døren. Ind kommer selveste rektor - Gisp! Hvad vil han? Pludselig er alle vågne. Ærbødigst overlader latinlæreren rektor de sidste fem minutter. Og så kommer det: »Kunne I tænke jer at komme en uge til Norge i september?« Så er alle vågne!

»Please fasten seatbelt« står der over mig. Efter meget besvær lykkes det mig endelig at stramme bæltet så nogenlunde. Men, tænker jeg, falder vi ned, hjælper dette nu ikke meget! Jeg sidder ombord i et Boing 737 ejet af flyselskabet Braatens SAFE. Rundt omkring mig sidder mine klassekammerater samt femten elever fra Esbjerg Handels-skole. Alle er vi på vej mod Ålesund, hvor vi skal tilbringe den næste uge. Vi har været så heldige at være en del af den udveksling, der foregår mellem Ribe Amt og Møre og Romsdal Fylke. Vi har fået

hele turen betalt, og er selvfølgelig meget beærede. Ved siden af mig sidder en pige fra Handelsskolen og ser genert ud. Men det lykkes dog for mig at få ud af hende, at det ikke er én samlet klasse fra Handelsskolen, der er afsted - men to, tre stykker fra hver klasse, udtrukket ved lodtrækning.

Endelig - selvom det sammenlagt kun tager små to timer at flyve til Ålesund, har vi nu brugt det meste af dagen til det - der var ventetid i Oslo. Vi bliver modtaget af rektoren på Spjelkavik Videregående Skole, som udvekslingsskolen hedder. Hans navn er Ola Mork, og i bussen fra lufthavnen mod skolen byder han os alle hjerteligt velkommen. Jeg er lettet over, at jeg kan forstå meget af, hvad han siger. Hjemmefra har vi ellers fået fortalt, at der både snakkes nynorsk og dialekt. Stolt over at kunne forstå deres dialekt nyder jeg turen til skolen. Vejret er pragtfuldt - ikke en sky på himlen. Naturen er helt fantastisk flot. Jeg troede ellers, at jeg havde set alt, hvad der er at se i Norge, men har åbenbart taget fejl. Ola siger dog, at dette vejr er helt exceptionelt, og at vi ikke skal forvente sådant vejr hele ugen.

Da vi ankommer til skolen, skal vi spise lunsj - norsk for frokost - sammen med værtseleverne. Vi bliver råbt op og hov - jeg skal ikke som forventet bo sammen med Nicolai hos en eller to elever men tre - og sammen med hele tre af mine klassekammerater. Vi skal bo hos tre piger: Hege, Eva og Kamilla. Med ét mister jeg min førvundne stolthed - jeg forstår stort set ingenting af, hvad de siger. Det er nødvendigt at få forklaret næsten alle ord. Deprimeret giver jeg mig i lag med den ellers udmærkede mad.

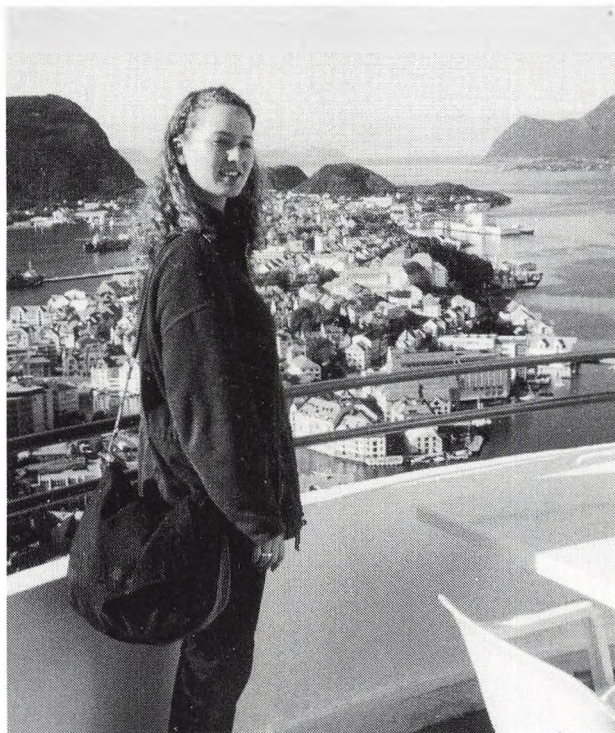
Hege viser os, hvor vi skal sove. Det har vist sig, at hendes forældre er i Polen. Dette er også grunden til, at vi er så mange - alle syv bor vi i det store hus. Allerede nu synes jeg det går lidt bedre med sproget. Jeg har i hvert fald forstået så meget, at de tre piger har foreslået en pizza-tur til Ålesund. Hege bor nemlig langt fra Ålesund - 30 km væk.

Jeg forestiller mig ikke, at der skal være egentlig fest, men hen på aftenen kommer flere klassekammerater, der åbenbart har fået nys om, at ingen forældre er hjemme. Især en fyr ved navn Ryna er glad for at snakke med os danskere. Han har drukket, hvilket efter Evas udsagn er grunden til, at han konstant snakker tysk. Selvom der er valg om to dage, gider han ikke snakke politik. Hjemmefra har alle ellers fortalt os, at de unge nordmænd vil være mere end villige til at snakke politik. Helt alvorligt vil Ryna stemme ja til EF ved en eventuel folkeafstemning med den begrundelse, at så bliver øllene billigere! Faktisk møder jeg på turen ikke én, der virkelig interesserer sig for EF og politik. De fleste svarer kort - hovedparten er dog imod EF. Mange ved slet ikke, hvem de skal stemme på, når der er valg om to dage. Denne holdning chokerer mig. Vi har nærmest forberedt os på at forklare vores politiske holdninger så tydeligt som muligt - og så gider de ikke engang snakke om det!

Turen til Ålesund foregår i bus. Alle passagerer undtagen os syv er totalt berusede. De opfører sig som børn på 13, der for første gang har drukket alkohol. De råber, hopper og brækker sig. Jeg sidder og føler mig helt hellig og tænker: »Så lad dog være at skabe jer!« I det hele taget bliver Nicolai og jeg hurtigt enige om, hvad vores mening om »forbudsnorge« er. Folk forstår slet ikke at begrænse indtagelsen af spiritus. De køber en liter og drikker den - færdig! Fra statens side bliver spiritus jo også ligefrem gjort til noget mystisk. Det kan kun købes i specielle butikker, og koster en mindre formue. Og ølprisen er 15 kr. for en øl! Desuden skal man kende mange smarte tricks for at kunne more sig i byen - hvis man er under 18 vel at mærke. Fusk og svindel med ID-kort er et »must«, hvis man vil nogen steder. Bare at finde et sted, hvor vi kan spise en pizza, tager en halv time. Og så må vi ikke spise den på stedet! Om aftenen ligger jeg og tænker på, hvor heldige vi egentlig er. Og at forbud nu ikke altid fører til noget positivt.

(Dette er nu ikke helt sandt - jeg sover meget hurtigt!)

I dag skal vi på udflugt, hele turens højdepunkt, siger Ola. Værtseleverne skal med, og vejret er stadig perfekt. Efter flere sejlture - blandt andet på Geirangerfjorden, der er omgivet af høje fjelde - når vi Geiranger. Det er et af Norges flotteste og

mest besøgte steder - det sidste mærker vi heldigvis ikke, turistsæsonen er jo forbi nu. Vi kører op, op og atter op for til sidst at nå toppen af Dalsnibba, der er et fjeld. 1500 m over havet stopper vi på toppen. Her er den flotteste udsigt, jeg længe har set. Fjeldene er flottere og større end, hvad jeg hidtil har set i Norge. Der er meget koldt, men

samtidig er luften særdeles frisk. Mange benytter sig af muligheden for en sneboldkamp, og alle er betagede af den flotte udsigt. Men - efter 5-10 minutter skal vi ned igen, hvilket efter min mening var alt, alt for tidligt. Vi har brugt halvanden time på transport og kan så knapt nå at komme ud af bussen, inden vi skal ned igen.

Efter en formidabel middag på Hotel Union, kører vi mod Trollstigen. I bussen undrer jeg mig over, hvor godt vi bliver behandlet. Vi har netop indtaget den mest luksuriøse middag, man kan tænke sig, og alle folk er så gæstfrie. Turen over Trollstigen bliver ligeledes helt enorm flot. Desværre er der ikke tid til at stå ud og gå i fjeldene, da vi er forsinkede på grund af ventetid på en færge. Vi kører på en særdeles smal vej bygget i 1936, og jeg skal ikke bruge megen fantasi til at forestille mig, hvordan en bus ser ud efter en tur ud over autoværnet! Vi har meget travlt og skal skynde os hjem. Ærgerligt, da der faktisk er stemning for bare en lille tur. Dog er min krop om aftenen yderst taknemmelig for, at den ikke skulle udsættes for mere - jeg er smadret.

Mandag forlader vi Heges hus - fra nu af skal vi bo på noget, der hedder Brusdalheimen. Inden skal vi dog på skolen, hvor vi skal informeres om det norske skolesystem. Der er for få år siden gennemført en reform af hele skolesystemet, efter at OECD i en rapport havde opfordret til decentralisering. Hvad der umiddelbart slår mig er, at der allerede fra 3. klasse undervises i engelsk. Der findes ingen 10. klasse - alle går ud af grundskolen efter 9 år. Herefter kan man så vælge sig ind på, hvad man har lyst til. Spjelkavik skole er, hvad der i Danmark svarer til et gymnasium og en handels-skole. Der er altså to retninger på en videregående skole: AF (Alment Faglig) og HK (Handel og Kontor). Har man afsluttet en af disse, har man adgang til universiteterne.

Efter informationen skal vi ud i en klasse. For mit vedkommende løber dette lidt ud i sandet, da

læreren er syg. Jeg har ellers glædet mig til at have samfundsfag. I stedet bliver det kun til lidt små-pjank med festdeltagerne fra lørdag.

Sidst på eftermiddagen ankommer vi til Brusdalheimen. Vi har langt om længe fundet ud af, hvad det egentlig er. Det er et kristent sted, der drives af frivillige. Vi får serveret mad og skal intet lave selv. Det eneste Ola beder os om er at overholde to ting: Ingen badning, da vandet i søen bruges som drikkevand til Ålesund og ingen alkohol. Stedet ligger skønt lige ned til en sø, og på den anden side af søen er der flotte bjerge. Jeg bestemmer mig for, at her vil jeg engang bygge mig et hus! Der går ikke lang tid, inden 2.c er midt i en fodboldkamp. Handelsskolen er ikke med - i det hele taget har jeg ikke lagt særligt mærke til dem på turen. For det meste går de to og to - ingen kender jo rigtigt hinanden. Slukøret lægger jeg mig til at sove den aften - mit hold tabte med ét mål!

Der var dømt kaos på forhånd: 37 mennesker skal i bad - 3 brusere. Men faktisk går det over al forventning. I dag skal vi til Molde, fylkets administrative hovedstad. Igen skal vi sejle for at komme frem. Da vi ankommer til Molde, kører vi videre ud til stedet Bud, hvor blandt andet det sidste landstingsmøde i Norges historie, inden man blev underlagt Danmark, foregik. Og under 2. verdenskrig brugte tyskerne stedet som fæstning, med bunkere o.s.v. Dog fik stedet aldrig betydning. I dag planlægger amtet at opstille kanoner og andre våben på stedet. Våbnene vil være forældede, aflagte våben fra den norske hær. Grunden skulle efter sigende være, at få folk til at huske de grusomme ting, der skete under krigen - tjaa - længe leve turismen?? Efter modtagelse og middag på fylkeshuset i Molde og fri tid i centrum, går turen atter hjem.

Onsdag skal vi til Ålesund. Byen, der er kendt for sin jugendstil, beboes af ca. 36.000 mennesker. Byen brændte i 1904, hvorefter en tysk arkitekt fik til opgave at genopbygge byen. Han valgte den på daværende tidspunkt nye stil - jugendstil - der ken-

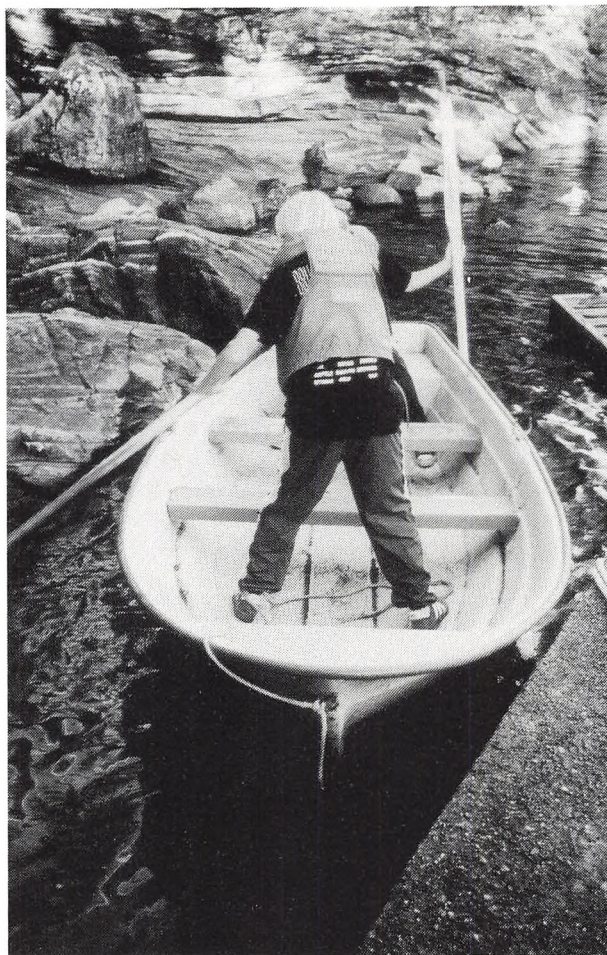

detegnes ved at facaderne oftest er lavet af metal og at der er kæmpemæssige vinduer i. I Ålesund ligger mange af disse huse med murene direkte ned til vandet, så de grangiveligt minder om Venedig. Byens hovederhverv var oprindeligt - selvfølgelig - fiskeri. Det er det stadig, men efterhånden er møbelindustrien ved at vinde indpas. Tidligere fandtes der også et skibsværft, som beskæftigede hundredevis af mennesker. Jeg ved ikke, hvad jeg havde forestillet mig, men jeg bliver i hvert fald positivt overrasket. Byen fremstår meget flot. Især er det bemærkelsesværdigt, hvor flot mange af huse- ne er holdt.

Vi tager først på fabriksbesøg - Fjordlaks. Vi følger produktionen lige fra den levende fisk til den dybfrosne fisk. Laksene opdrætter de selv i små damme, som man har ude i fjorden. Gennemsnitligt tager det 20 sekunder i arbejdstid pr. fisk fra den er levende til den ligger pakket i kasser! Resten af turen i Ålesund bærer præg af, at jeg har glemt min madpakke og jakke i bussen! Det lykkes mig at skrabe lidt mad sammen - ingen vil dog låne mig deres jakke!

Denne aften skal huskes for Stefans og mine rokvaliteter. Da alle cykelbåde er optaget, bestemmer vi os for at ro. I seje og kraftfulde tag bevæger vi os med voldsom kraft ud på den næsten 100 m dybe sø. For resten af klassen resulterer dette uforståeligt i billige grin - selv mener vi at have 100% styr på situationen. Og - vi vender sikkert hjem iført vores redningsveste til max. 40 kg.

Torsdag er i fabriksbesøgenes tegn. Først Pedro Møbler, der er en af fylkets største producenter. Efter at have fulgt arbejdsprocesserne, sætter vi os i kantinen, hvor der står sodavand og slik. Her kommer så overraskelsen. Ikke ét stykke af det træ, der bruges i møblerne, kommer fra Norge! Det meste kommer derimod fra Danmark - verden er lille. Hvorfor så en fabrik helt heroppe hvortil man kun kan komme ad små, kringlede veje? Dertil kan der jo ikke svares andet, end at de er dygtigere

heroppe. Efter møbelfabrikken indtager vi endnu en sublim middag i Tafjord på en lille, men hyggelig fjeldstue. Tafjord er en relativt lille by. Hele dens eksistensgrundlag er et kraftværk, der ligger nogle få kilometer uden for byen. Stort set alle indbyggere i byen arbejder på kraftværket, der blev grundlagt helt tilbage i 1923. Løbende er der lavet nye tilbygninger - den seneste er fra 1989. En guide viser os rundt på en fungerende station og på den

første station, der startede i 1923, men blev lukket for få år siden. Jeg kan hverken forstå eller høre hvad han siger, så jeg må nøjes med at se tingene, hvilket da også fortæller meget.

På vejen hjem i bussen bliver jeg helt sentimental - allerede i morgen skal vi hjem. Jeg synes at turen er gået over al forventning. Vi er blevet forkælet og har ikke skullet røre en finger. Og endelig har jeg lært at forstå værtsleverne, der kommer på besøg i aften, hvor der er arrangeret socialt samvær. De første dage brød jeg mit hoved med, hvad »kar« betød - de siger det hele tiden. Men efter lidt sproganalyse fandt jeg ud af, at det er hv, der udtales som et k. Så var der lige pludselig mange brikker, der faldt på plads.

Det sociale samvær om aftenen skal også bruges til at uddele gaver frem og tilbage - bl.a. får alle elever fra Danmark en flot bog over Ålesund. Vi synger og holder taler i ét væk. Efter at have ud-

vekslet adresser og taget sørgelig afsked med værtsleverne, skal der soves. Vi skal op kvart i seks næste morgen!

»Please fasten seatbelt« står der igen foran mig. Denne gang er jeg på vej hjem, selvom jeg ellers havde overvejet at hoppe af i Ålesund! Vi skal nu til Oslo, hvor vi skal se Munch-museet, inden vi fortsætter hjem. Men faktisk føler jeg, at turen allerede er slut. Jeg finder det meget svært at få overblik over turen, da vi simpelthen har fået så mange indtryk på så kort tid. Det er et held, at jeg har programmet med hjem, da jeg ikke kan skelne dagene fra hinanden. Vejret har, selvom min kære mor lovede mig noget andet, været pragtfuldt. Men - jeg har hørt rygter om storm i Danmark! Nå - nu lander vi!

Kristian Mathiasen, 2c

Skolens haver

Vi ser dem om morgenen, når vi friske eller søvnige stiller vores cykler i stativerne. De omgiver os, mens der undervises i akkusativ, andengrads-polynomier og Den kolde krig. Vi færdes igennem dem i frikvartererne og mellemtimerne. Og når vi henter cyklerne efter skoletid, ser vi dem igen. Hver dag. Året rundt.

Ved Asylet

Turen begynder ved cykelstativerne bag Asylet. Her nikker det store træ midt på pladsen tavst til

de tidligt mødte. Det er en Afghansk Valnød, der strækker sin frodigt grønne krone skærmende ud over hele området. Den er spiret frem af en nød, som en af skolens lærere tog med hjem fra en rejse i Afghanistan i 1950'erne. Nedenunder står en ranglet, ca. 3 m høj Blodbøg. En dag vil de to træer komme i afgørende konflikt med hinanden, men indtil da kan man også inde fra det ene klasseværelse i Asylet nyde det røde og grønne farvespil. Langs stakittet ud mod Puggårdsgade står en række Syrener, to har mørkviolette og én har hvide blomster. Måske er de mørkviolette en hilsen til dem, der kommer for sent i skole, deres navn er i alt fald: Andenken an Ludvig Späth!

Ud for indgangen til Asylet står et Lindetræ, der

trods kraftig beskæring mirakuløst stadig grønnes. En stok med paryk på!

Vildhaven

Vi runder hjørnet og går ind mellem muren og Puggård. Her står for enden af det gamle, men stadig brugte cykelskur en meget stor Bøg. Det er nok skolens største træ. Nogle steder er der dannet hønserumper efter afskårne grene. Fint nok! Andre steder står den afskårne flade nøgen eller rådner ligefrem. På længere sigt ikke godt! Nede i krogen for enden af muren ud mod naboen hygger et par Hæg, et Rønnebærtræ og en Kaprifolium sig om en stor frønnet træstub.

På den anden side af det rødmaledede stakit op mod biblioteket og Puggård ligger skolens mest usædvanlige have: Vildhaven. Den hedder sådan, fordi den inden for de grænser, der sættes af sti og stakit, får lov at vokse, som den selv vil. Den må dog reguleres lidt, for at den ikke skal blive sin egen fjende og reducere sin artsrigdom. I foråret 1988 talte Torkil Funder umiddelbart ca. 60 arter.

Hvert år gennemspilles her et botanisk drama i flere akter. Først kommer Vintergækker og Eranthis af den bare jord. Så dukker i marts/april grønne øer af Vorterod op. Helt henne ved Puggårds varme mure kan man også se Mælkebøtte og Svaleurt (med den orange farvede saft). Højest er dog de nøgne blomsterstængler af den røde og den hvide Hestehov, der skal vise sig at spille en vigtig rolle i dramaet.

Hestehov hedder også Pestilensurt, fordi den i ældre tid blev anset for at være et godt middel mod pestsygdomme. Og endelig kaldes den populært også bare »Skræppe«, selv om det navn tilhører en anden plante.

Nu følger blade af Dansk Ingefær, Sødskærm, Natviol, røde og de hvide Lærkesporer, Guldstjerne, Ramsløg, Anemoner og mange andre. Hestehoven rører også på sig og sender blade op.

Men så i maj slår Skvalderkålen til og kvæler alle

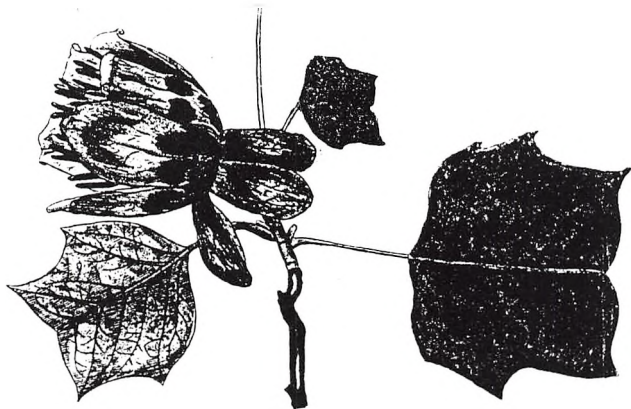
Ginkgo

de mindre planter. Kun Sødskærmen, Storkonvalen og Ingefæren kan hævde sig. Og så selvfølgelig Hestehoven. Ude langs stien presser Bregnerne deres kugler i vejret, og efter nogle varme dage folder de sig ud som små grønne springvand.

I sidste akt engang i juni er Hestehoven næsten enerådende. Mens den i baggrunden danner en flot sammenhængende »Skræppeskov«, skæmmer den i forgrunden ved sin monotone dominans. Det kan trøste lidt, at det er lykkedes Snerlen at slynge sig om Hestehovens stængler og trænge op gennem dens bladdække med sine hvide blomstertragter. Lådden Dueurt ses heldigvis også stikke op, og en aften kan man om ikke se, så dog mærke Natviolens stærke vellugt. Henne i hjørnet ved stakittet og muren ind til naboen har bestanden af Japansk Pileurt igen gjort kunststykket at skyde fra jorden og godt 3 m op.

I juni er alle Vildhavens træer sprunget ud. De, der plantede dem, havde sans for både det nyttige og det faglige, det hjemlige og det eksotiske. Her står Troldpil, Hassel, Grev Moltke-pære og Stevnskirsebær side om side med Sumpcypres,

Vandgran og Ginkgo. Vandgran blev opdaget så sent som 1941 i Kina og var før da kun kendt fra fossiler. Ginkgoen kaldes direkte en levende fossil. Den blev fundet i Japan 1690 og er den eneste nulevende art af en primitiv slægt, der ellers kun kendes fra 300 millioner år gamle aflejringer fra kultiden, f.eks. på Grønland og Bornholm.

Tulipantræ, tegnet af elev 1904

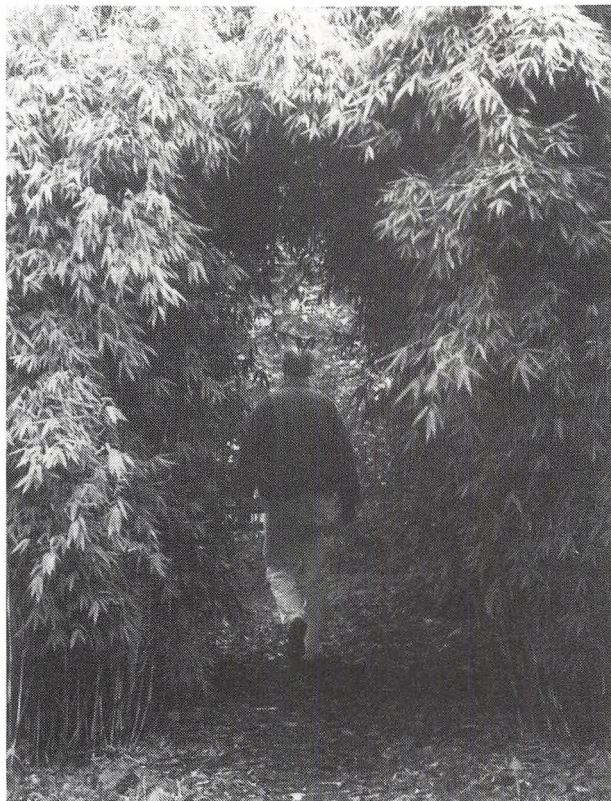
Det fejreste træ er dog Tulipantræet, der står nogenlunde midt i Vildhaven. Når elever i Puggård har ladet deres øjne fange af dette træs ejendommelige og smukke blade uden for vinduerne, kan jeg godt forstå dem. Træet har interesseret dem både før og nu (se tegning).

Mellem bibliotekets gavl og naboens mur fører den smalle Elefantgang os gennem et Bambuskrat fra Vildhaven til Rektorhaven.

Rektorhaven

Denne have var førhen rektors private, men er nu hele skolens. Den strækker sig langs Gravsgade og fra biblioteket ind i hakket mod morgensangsalen, bag hovedbygningens gavl og videre ind bag den gamle rektorbolig, hvor nu billedkunst og studievejledning har til huse.

Lige til venstre ved naboens gavl, når man kommer ad Elefantgangen, er der anlagt en fliseplads med stakit foran en Takshæk og en stensætning. På pladsen står der borde og bænke. Det er et af de steder, der bruges mest af elever og lærere. Her holdes udendørstimer, møder og spisefrikvarter, når naturen er uimodståelig. Her kan der laves gruppearbejde og lektier. Og her kan man sidde og bare nyde den summende lyd af det blomstrende Mirabeltræ i nærheden eller synet af det store Laksebærkrat længere henne. Sidder man her i eksamenstiden, bør man ikke snyde sig selv for at gå hen og se den eksplosivt blomstrende Rødtjørn for enden af den gamle rektorbolig.

Rektorhaven har mange gode frugttræer og derfor også megen frugt til glæde for os alle. Det begynder sidst i august med raids mod de dejlige Reine-Claude-blommer, og i september kommer Æblernes og Pærernes tur. En betænksom pedel har stillet et plukkeredskab til rådighed, så man nemt og nænsomt kan få fat i frugterne! Mindst interesse er der for Belle de Boskoop. Til gengæld kan man glæde sig over Belle de Boskoop-træets statelige krone over for geografilokalet.

Herfra kan vi gå videre hen til indgangen til rektorboligen. Der danner to Lønnetræer på hver sin side af brolægningen en levende portal. Vi fortsætter ud på parkeringspladsen til det fjerneste hjørne ud mod Sviegade. Her står et Egetræ. Un-

der dette træ talte jeg for nogle år siden med botanikeren Johan Lange (student fra Katedral-skolen 1929), og samtalen lød nogenlunde sådan: JL: »Træerne på parkeringspladsen gror ikke godt, kan jeg se, men Egen her er ualmindelig velproportioneret i sin vækst«. LI: »Hvor gammel er den mon?« JL: »Tja, den ser ud til at være godt 200 år.« LI: »Underligt at forestille sig, at den blev plantet her på det tidspunkt, hvor Den franske revolution begyndte.« JL: »Ja, den var vel allerede da mands-høj. Men se der, der er sandelig et øje!« LI: »Et øje?« JL: »Ja, der tre meter oppe er to grene vokset sammen, så de danner et øje. Der er jo nogen overtro forbundet med det. Hvis man kravler igen-nem, skulle det give lykke og helbredelse for sygdomme. Men det bliver nu svært her, for øjet er knebet lidt sammen!« Træerne på parkeringspladsen har siden taget sig meget sammen.

Biologis Have og Rebslagergangen

Går man videre langs fysik og biologi, kommer man til sidst til en låge i plankeværket til venstre. Vi går ind, og herinde ligger Biologis Have, helt omsluttet af plankeværk og et lille stykke mur. Det meste er græsplæne, men for at sikre at haverne har noget at byde på også i fremtiden, er der i de seneste år blevet plantet en del unge træer her og

iøvrigt også andre steder. Træerne er derfor ikke store her, men et Kirsebærtræ, tre udsøgte æbletræer (Skovfoged, Filippa og Rød Ananas) og en flot Benved er godt på vej. På græsset er der anbragt borde og bænke med samme funktion som i Rektorhaven. Et rart sted og et grønt klasseværelse for biologi og andre fag!

Udenfor igen følger vi Rebslagergangen, der løber fra Sviegade og hen langs med biologi og kemi. Hele vejen langs plankeværket op til naboerne er der et grønt bælte af buske og træer. Den mest udbredte er den hårdføre og stærkt tornede Kamtjatka-rose (rosa rugosa), der blev indført i Danmark omkring 1850 og nu er så almindelig. Indimellem står over for Biologis Have en velformet Hvidtjørn (med en Humleranke i) og en flagstang-sagtig Morelkirsebær. Så kommer et par Graner, som den giftige lægeurt Galdebær slynger sig op ad. Inde fra biologilokalet kan man glæde sig over to Bærmispler, sirbuske par excellence. Deres blade er brune, før de bliver grønne. Deres blomster er tidlige og talrige. Så sætter de knaldrøde bær, som fuglene kaster sig over, og tidligt om efteråret bliver bladene kobberøde. Længere nede står bl.a. en Fuglekirsebær. På den lille plads ved hjørnet er der i brolægningen den 5. maj 1991 plantet en Ask, som man i dag måske ikke lægger så meget mærke til. Det vil senere generationer ganske give!

Skolegården

Vi går det sidste stykke forbi klasseværelserne og naboens smukke Navrtræ ind i skolegården, hvor skoleåret begynder og ender under de ti Linde. Her mødes vi efter sommerferien til den første morgensang og det ny skema, og her holder vi afslutning for klasserne og årets studenter.

Under translokationen står der hvert år en talstærk gruppe gamle og nuværende elever på stykket ned mod Puggårdsgade. Man er lidt på afstand og alligevel med. Men man stiller sig ved den store

ægte Kastanie, der er omkranset af egetræsbænken, som ved en god ven. Det nuværende Kastanietræ blev plantet kort efter rektorskiftet 1957 som afløser af det store gamle. Det er ikke for ingenting skolens logo.

Træet har rødder og står fast. Det vokser og får nye skud. Og det sætter frugter. Hvert år. Ligesom skolens haver.

Lars Ilsøe

Flygelet i morgensangsalen - en hundredårig kæmpe

I Ribe Katedralskoles morgensangsal står der i det ene hjørne et koncertflygel. En gammel imponerende dinosaur fra 1894, indkøbt til skolen i 60'erne af skolens daværende musiklærer Thomas Alvad til brug i undervisningen, ved korindstuderinger og under morgensangen.

Ribe Katedralskole er måske det eneste gymnasium i landet, som har en ubrudt morgensangs-tra-

dition, og man undres måske og spørger sig selv hvorfor. Afdøde rektor Vestergaard og de samtidige inspektorer har vel en del af æren for det: de »hentede« eleverne i klasserne og sørgede for, at de kom til morgensang. Men nok så vigtig en rolle må tilskrives salens akustik, den dynamiske Thomas Alvad og det gamle flygel.

Hvis man spiller på flygelet, imponerer det sta-

dig: en smuk voluminøs klang, en kraftig, meget kraftig bas, der står klart og veldefineret i lyd billedet. Tonerne fylder den tomme sal på en vidunderlig måde. Parketgulvet, loftet, endevæggene, de græske relieffer på sidevæggene - alt går akustisk op i en højere enhed. Når vi har musikeksamen, bruger vi lokalet til solosang. Det løfter selv almindelige sangpræstationer op over gennemsnittet - især i ørerne på censorer fra betongymnasier. Men det er som om det gamle koncertflygel har mistet sin rigiditet på nuancer - alle akkorder kommer ud som forte. Det bringer tankerne tilbage til Thomas Alvad. Han var noget af en klaverbokser. I henvend 20 år hamrede han på sin egen medrivende facon akkorder til morgensang på dette instrument. De, som har oplevet den tids morgensamlinger, vil sent glemme Alvads buldrende klaverbas og det hæsblæsende tempo, som mange sange blev afviklet i. Hvis flygelet kunne tale, ville det kunne fortælle en masse om danske sange og salmer, om Alvads udsættelser til 411/555 sange, om senere korindstuderinger til Carmina Burana, Brahms Requiem og Mozarts Grosse Messe og om, hvordan det er at skulle gøre det ud for et helt orkester, når der arbejdes med skolens kantate til translokationsfesten. Under alle disse favntag med »klaverløver« mistede flygelet rent teknisk evnen til at spille piano - men morgensangen overlevede.

Det er morgen. Klokken er fem minutter i otte. Signalet til morgensangen - »elektrochokket« på gangen - har lydt. Det ser ud til, at mange elever foretrækker de fem minutter før timen starter til en smøg i stedet for. I dag er nogle elever måske ude at rejse - andre på vej til idrætshallen. Kun ca. 35 elever står nu morgentrætte klemte op i den modsatte ende i det lille lokale, der alligevel ikke kan rumme os alle.

Rektor går op på talerstolen. »Godmorgen - I må gerne komme her op til flygelet. Vi synger: Se nu stiger solen af havets skød«.

De småforkølede morgentrætte stemmer lægger an til start, men i stedet for den forventede mavelanding stiger stemmerne overraskende til vejrs og fylder salen, så det lyder som om hele skolen sang. Flygelets akkorder buldrer under sangen og giver selv de svageste stemmer mod på at synge med.

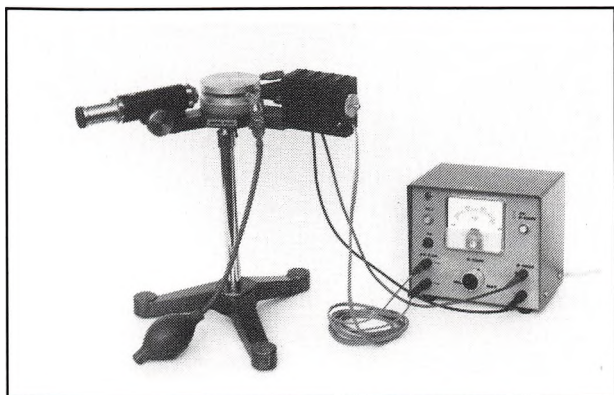

Og til slut står alle tilbage med fornemmelsen af god morgensang i maven. Vi har glemt, at der faktisk kun var halvanden klasse til stede - det gamle Steinwayflygel har endnu engang revet os med.

Steen Hansen og Gunnar Mühlmann

Millikans forsøg

I en fysiksamling som Ribe Katedralskoles findes apparater af mangelunde art. Nogle forsøg drejer sig om hverdagsagtige forhold, så derfor har vi f.eks. kogekande og kedel, så man kan finde den billigste måde at lave en kande te på. Men andre forsøg er mere komplicerede og kræver ganske fint apparatur. Faktisk har vi på skolen udstyr, så vi kan måle nogle af de mest fundamentale naturkonstanter nemlig lysets hastighed, Plancks konstant (som

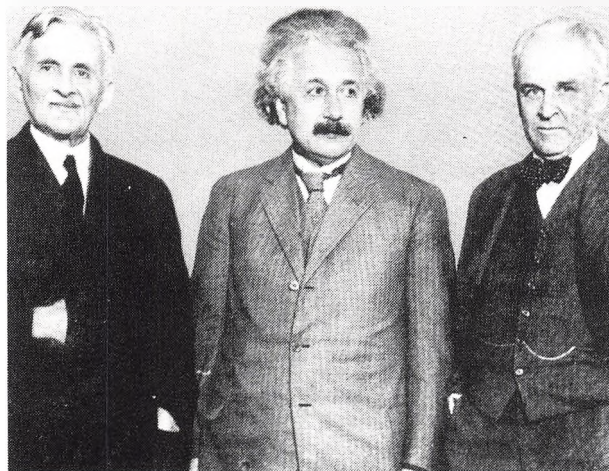
Ribe Katedralskoles eget apparatur

er bestemmende for atomets opbygning), gravitationskonstanten (som beskriver styrken af tyngdekraften) og så den størrelse, vi vil beskæftige os med i denne tekst: den såkaldte elementarladning (som egentlig er en konstant, der beskriver styrken af de elektriske kræfter i forhold til de øvrige naturkræfter).

Det forsøgsapparat, vi vil beskrive her, er udviklet af den amerikanske fysiker Robert A. Millikan i 1909, d.v.s. det er under 100 år siden, at dette forsøg var frontforskning. På dette tidspunkt var

man endnu usikker på elektronens eksistens og egenskaber. I forsøget måles elektronens ladning, og det viser sig, at alle elektroner har samme ladning. Denne oplysning har været en forudsætning for den forståelse af atomets opbygning, som fysikerne har fået i dette århundrede.

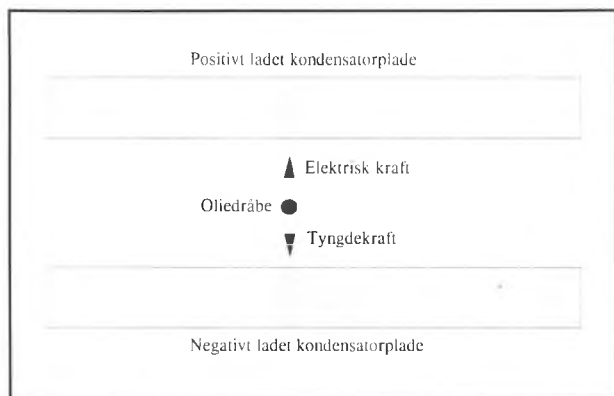
Når elever i dag udfører forsøget i løbet af en skoletime, er det tankevækkende, at det tog Millikan flere år at udvikle forsøget. (Det skal retfærdigvis nævnes, at ingen elever opnår Millikans nøjagtighed.) Som vi senere skal komme ind på, måler man på bittesmå forstøvede oliedråber, en idé, Millikan fik efter længe at have arbejdet med dråber af vand. Vanddråberne havde den forstyrrende egenskab, at de ændrede størrelse på grund af fordamning, og det ødelagde forsøgets nøjagtighed. Under en lang togtrejse hjem til Chicago sad Millikan og så ud ad vinduet og kom til at tænke på, at man jo netop havde udviklet smøreolier til at have ringe fordamning. Da fik han ideen at bruge

Millikan (th) sammen med fysikerne Einstein og Michelson

olie i stedet for vand. Heraf kan man lære, at det ind imellem kan være frugtbart at sidde og kigge ud ad vinduet.

I sin selvbiografi fortæller Millikan om en anden hændelse, der viser hvor tidskrævende arbejdet var. En aften var der inviteret gæster til middag, men netop den dag havde Millikan fået ioniseret (d.v.s. elektrisk opladet) en særlig interessant dråbe. Så da spisetid nærmede sig, måtte han ringe hjem til Mrs. Millikan og sige: »I have watched an ion for an hour and a half and have to finish the job« - så han blev nok lidt forsinket. Da Millikan kom hjem, blev han komplimenteret af sine gæster

Principskitse af Millikans forsøg

for sin husflid, for de havde hørt Mrs. Millikan fortælle, at han havde »washed and ironed for an hour and a half and had to finish the job«.

Men lad os nu gå over til at beskrive forsøget. En oliedråbe bliver ved hjælp af en forstøver blæst ind mellem to kondensatorplader. Når oliedråberne bevæger sig gennem luften med stor fart, vil de rive elektroner af de molekyler, de passerer forbi. Det er det samme, der sker med vanddråber i en tordensky, når luftmasserne støder sammen.

Idet oliedråben således har et overskud af elektroner, vil den være negativt ladet. Hvis man derfor lægger et elektrisk felt over kondensatoren, vil oliedråben være påvirket af to kræfter, nemlig tyngdekraften (p.g.a jordens tiltrækning) og en elektrisk kraft, som stammer fra det elektriske felt i kondensatoren.

I Millikans forsøg er der anbragt en lille kikkert, hvorigennem man kan kigge på oliedråberne. Oliedråberne er nemlig ikke større end en hundrededel millimeter eller $1/100000$ meter, så de kan ikke ses med det blotte øje.

I kikkerten er der indbygget en målestok, som minder om trådkorset i en riffel eller en kanon. Det betyder, at man kan følge bevægelsen af en vilkårlig oliedråbe.

Hvis man nu vælger sig en bestemt oliedråbe at kigge på, kan man indstille det elektriske felt i kondensatoren sådan, at den elektriske kraft er netop lige så stor som tyngdekraften og peger i modsat retning. Det betyder rent faktisk, at oliedråben hænger helt stille i luften i en slags vægtløs tilstand.

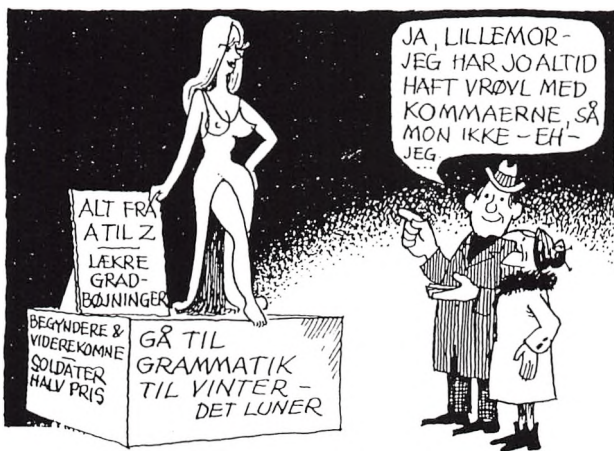
Når man så slukker for kondensatoren, vil den oliedråbe, man har udvalgt sig, begynde at falde, fordi den nu kun er påvirket af tyngdekraften. Ved at følge den i kikkertsigtet kan man bestemme, hvor langt den falder i løbet af et bestemt tidsrum. Ud fra en måling af hvor hurtigt dråben falder og afhængig af, hvor stort et elektrisk felt der skulle til for at få dråben til at hænge vægtløst, kan man beregne, hvor stor en elektrisk ladning, der sidder på dråben.

Målingen gentages for mange forskellige dråber. Det viser sig, at alle dråberne har en ladning, som er et helt antal gange en grundladning. Den grundladning, som Millikan havde fundet, var elektrens ladning.

Poul René Bertelsen og Stig Poulsen

Grammatik og glamour - om et par af grammatikkens udenværker

For straks at bringe læseren i den rette stemning så hun/han kan forstå den tiltrækning der ligger i at åbne og gå i gang med studiet af en ny grammatik-bog til fransk, russisk, spansk eller et hvilket som helst andet sprog af dem vi underviser i på gymnasiet, vil jeg gøre opmærksom på, at det franske og engelske ord *glamour* er direkte udviklet af *gram-*

maire eller *grammar*, som betyder grammatik. En Glamour-girl er altså en grammatik-pige!) Det fælles betydningselement er noget *hemmeligt, fortryllende* eller *magisk*.

Ordet grammatik kan bruges om sprogbeskrivelse i det hele taget (»transformationsgrammatik«), eller som betegnelse for sprogets system (»russisk har en meget sindrig grammatik«), eller der kan være tale om selve grammatikbogen.

Det er bogen der er hovedpersonen i det følgen-

de. Når eleverne starter på et nyt sprog i l.g. får de som regel ikke udleveret en grammatik med det samme; det første halve år må de nøjes med de grammatiske afsnit, som hører med til begynderbogen og det er de fleste godt tilfredse med, de nærer ofte en fejlagtig forestilling om »at jo mindre grammatik, jo lettere og bedre«, en forestilling som vi sproglærere med større eller mindre held forsøger at ændre hos dem. Som regel lykkes det så nogenlunde, så eleverne selv efter nogen tid beder om en bog »hvor det hele står samlet, så man kan slå det op«.

Nu er moderne forfattere af grammatikker til gymnasiebrug godt klar over at deres emner måske ikke er dem, eleverne går til med størst ildhu, så de gør meget for at pakke indholdet appetitligt ind. Tidligere led man ikke af den vrangforestilling at alting skulle være morsomt og da slet ikke noget så seriøst og lærd som grammatik. Man behøver blot at gå tilbage til Høybyes Fransk Grammatik fra 1961, hvis indbinding er holdt i sobert blåt med rød ryg og en enkelt hvid stribe for at antyde det nationale. Går man så 14 år frem til 1975, ses der et ihærdigt forsøg på at live op på indpakningen: på Finn Obels grammatik sidder den franske skulptur »Tænkeren« i udsnit og funderer over »Comment dire?«, »hvordan man skal sige det?«, som bogen er kaldt. Men først med Birgitta Gervig i 1986 har vi en grammatikforfatter der for alvor har forstået at dette har noget med Glamour at gøre: på hendes omslag mødes vi af et par meget sexede højrøde læber på grøn bund; hvad disse læber hvisker på fransk, kan man have mange formodninger om, samtidig med at man kan håbe de må virke motiverende på elevernes ønske om at udtrykke sig kor-

rekt på dette forførende sprog. Går vi til de moderne forfattere af russisk- og spansk-grammatikker, viger de heller ikke tilbage for at lokke eleverne: den spanske vellyd gemmer sig bag en hemmelighedsfuld rødbrun dør i en gulkalket væg - måske spiller flagsymbolikken også ind her, omend mere skjult end hos Høybye? På den russiske grammatik står en af Ruslands få tiloversblevne trækirker i silhouet på en snemark med den op- eller nedgående sol i det fjerne. Skal det mon antyde mystikken og det fremmede i dette sprog?

Når eleverne først forlader forsiderne for at gå i gang med indholdet, støder de på regler, remser, bøjninger og ikke mindst på eksempler, der skal vise at de mange teoretiske afsnit faktisk har gyldighed i virkeligheden. Eksemplerne har levet deres eget liv op gennem tiderne, hvis politiske og moralske holdninger de også har afspejlet. Og her er det umagen værd at gå langt tilbage 2). Allerede den romerske retoriker Quintillian anbefalede pædagoger at sørge for at deres eksempler havde et ordentligt moralsk indhold og det finder man da også efterlevet bl.a. hos den første egentlige danske grammatiker Erik Pontoppidan som i 1668 ved hjælp af bibelen viser hvordan det ubestemte kendeord fungerer: »En viis mand skal icke hade loven. Sirac: 33,2«. Fra Holbergs tid finder man opbyggelige eksempler som: »Den falder ikke af hesten, som gaar til fods«, eller det forargede: »Nogle ere saa forblindede, at de tænke aldrig på andet end Vellyst«. Skal man demonstrere akkusativ er det grovheder som: »Fy ham, det Sviin« eller »Tvi dig, du Grobian!« Op i 1800-tallet smitter Grundtvigs forkærlighed for det gamle Norden af i eksempler som: »Tør du give dig i Kast med Udgaardsloke og hans Kæmper?« Senere i århundredet og et stykke ind i 1900-tallet bliver eksemplerne mere farveløse, der mangler bibelcitater og fyndord og heller ikke Kr. Mikkelsen (ham med latinbogen) er

særlig opfindsom; for at illustrere at udsagnsleddet retter sig efter grundleddet i tal får vi: »Rosa hic est«, »rosen er her« og »Scriba et poeta absunt«, »skriveren og digteren er fraværende«; eller det sørgeligt selverkendende »Poeta non sum«, »jeg er ikke digter«, for at vise at »non« normalt sættes foran udsagnsleddet. I 1960'erne sker der dog noget. Aage Hansen kommer i Moderne Dansk fra 1967 med eksempler på at sprog er andet end skriftsprog i eksempelcitater som: »...en kæfert, som a' ingen ku' hitte ud a' hvor a' han ha'de faaet fra (Storm P.)«. Også politisk vovede og andre skrappe eksempler dukker op hos 60'ernes og 70'ernes grammatikere: »Glistrup tilbød Erhard Jacobsen medejerskab af Fremskridtspartiet«, eller som illustration af omsagnsled til genstandsled: »Egon gjorde Sonja gravid«, istedet for det hæderkronede »han maledede døren rød«, som man havde brugt tidligere. Man kan jo gætte på hvilket eksempel eleverne husker længst - om det så også er det der giver den bedste grammatiske indlæring, skal jeg ikke kunne sige.

Grammatikbøgerne er væsentlige redskaber i sprogundervisningen og kan de ved et glamourøst ydre og overraskende eksempler som krydderier på det grammatiske hovedmåltid opnå elevernes bevågenhed, så er det slet ikke så tosset.

Dorte Stig Madsen

1) Oplysningen stammer, ligesom tegningen fra det fortræffelige populærvideenskabelige blad, Mål og Mæle (1979,2). I resten af artiklen gør jeg også flittigt brug af forskellige numre af dette tidsskrift.

2) Eksemplerne er bl.a. taget fra Mål og Mæle (1978,4)

»Lille Jensen« og Den tyske besættelse

Blandt de mange forunderlige nye ting og mennesker som mødte 1. mellemerens øje på Ribe Katedralskole i efteråret 1946 var en lille rød næset mand med blød hat og stor frakke der vandrede rundt i skolegården i frikvarterene i dybsindig samtale med lektor Johansen - Det var *Lille Jensen*, således kaldet af alle eleverne, officielt lektor A.M. Jensen. A.M. stod for *Anton Magnus*, således var han blevet kaldt af sine forældre; de kunne jo heller ikke vide at han ikke ville blive ret stor.

Lille Jensen havde været på skolen altid, i hvert fald siden 1914, måske tidligere. 1. mellemeren fik ham aldrig som lærer, for i 1946 faldt han for aldersgrænsen, og han døde allerede den næste sommer, i juli 1947, af hjerteslag.

Lille var Jensen af statur, men ikke af sind. Han var en ildsjæl og meget hidsig. Hans hjerte var for svagt til at bære hans lidenskab i længden; det holdt da heller ikke længe efter at han havde passeret de 70. Lille Jensen kunne synge med Tom Kristensen (- jeg ved ikke om han gjorde det):

»Skæbnen gav mig store frakker,
stak mig også en cigar
men hvad angår heftig elskov,
holdt den mig sgu slemt for nar.«

Han levede hele sit liv som ungarl. Hans kærlighed gjaldt hans fag, dansk og græsk, hans elever, som han begejstrede for litteraturen (hvis de da var modtagelige), - og - bøger. Af dem havde han efterhånden så mange, at underboen til hans store lejlighed på Skibbroen måtte afstive loftet der buede slemt under vægten. 12.000 bind blev efter hans død solgt for en slik (ca. 2 kr. pr. bind) til en antikvarboghandler i København! De sidst anskaffede havde han ikke engang orket at pakke ud; de

lå i boghandlerens brune karduspapir. Eller nænet - han var meget næn om sine bøger, lånte hellere sine kollegers end smudsede sine egne til. En sådan kærlighed til bøger kalder man bibliomani.

En sær snegl, en af Ribes originaler.

Endnu en lidenskab havde lille Jensen: han var national, elskede sit land og sin by og hadede tyskerne. Han var blevet student fra Ribe i 1896, sendt herved af sine forældre, der var holdne købmandsfolk i Holstebro. Hvorfor til Ribe, hvorfor ikke til det nærmere Viborg? - det kan ikke besvares med sikkerhed, men muligvis var det fordi Ribe på det tidspunkt lå som danskhedens yderste forpost, i den kongerigske enklave der var blevet den tildelt efter Slesvigs afståelse til Tyskland i 1864: omgivet af Tyskland på de to sider, af havet på den tredje og med kun en ganske smal forbindelse til det øvrige Danmark på den fjerde. Og i hvert fald: at bo i Ribe i 1890'erne måtte befordre nationalfølelsen.

Det er nok lidt svært at forstå i 1993, i en EF-tid, at denne følelse for blot et par generationer siden var forbundet med et tyskerhad. På den anden side har udviklingen mange steder i Europa vist os, hvor lille forskellen er på nationalfølelse og nationalisme. Måske var der lidt mani i Lille Jensens nationalfølelse, som i hans forhold til bøger; men nederlaget i krigen 1864 var endnu i frisk erindring.

Og den 9. april 1940 blev de onde anelser bekræftet.

Den tyske besættelse kom i Ribe som andre steder fuldstændig overraskende og der blev ikke ydet væbnet modstand. Ved syvtiden om morgenen kom de første fly lavt hen over byen, og de berømte »Oprop« blev kastet ned; ved ni-tiden kom de første tropper i biler og på motorcykler, og

en halv time senere et tog med besættelsestropper. Så var krigen kommet til Ribe, skrev avisen! Rektor Willumsen var også byens borgmester; da han blev interviewet om situationen af »Ribe Stift Tidende« ved middagstid den 9. april, kunne han ikke sige andet, end at man forholdt sig afventende og håbede at alt ville foregå i fred og ro: »Vi afventer nærmere og passer iøvrigt vor daglige gerning som vi plejer.« Denne rektors dobbeltrolle som både leder af skolen og øverste politisk ansvarlige i byen betød i første omgang, at skolen blev skånet for beslaglæggelse. Tyskerne beslaglagde i stedet »Teknisk skole«, den store bygning på hjørnet af Kurveholmen og Dagmarsgade. Men senere skaffede det ham mange bryderier på halsen. Som borgmester var han naturligvis forpligtet af samarbejdsaftalen, som regering og rigsdag havde indgået med tyskerne, og som rektor måtte han balancere mellem denne og holdningen hos mange af skolens lærere og elever. Men de første år af besættelsen gik relativt roligt, ja det var faktisk først op til sammenbruddet i 1943 (29. august) at situationen udviklede sig og krigen virkelig kom til Ribe. Om en person som Lille Jensens holdning også i begyndelsen af besættelsen kan der ikke være tvivl (der går en sjov lille historie om, at han en dag efter besøg hos bageren tabte alle sine kager på fortovet, og da nogle unge flinke tyske soldater sprang til at for at hjælpe med at samle dem op, gik han spyttende bort - uden kager!); men den kom ikke frem til overfladen før i 1943. Det var blevet aftalt mellem eleverne at foretage en sympatiaktion med de norske studenter, og da rektor Willumsen kom ind i en klasse i Lille Jensens oldtime for at advare mod den påtænkte aktion, holdt Lille Jensen åbenlyst med eleverne - en uhørt situation, at en lærer således gik mod sin rektors autoritet! Her var virkelig tale om et skred i bevidstheden.

Lille Jensen spiste sin daglige middag på Weis' Stue; her kom han til at høre en ung politimand ved et nabobord tale om sin tilknytning til illegalt

1928

*H. Schønherm, K. Nielsen, K. Kær, H. Jørgensen,
V. Andersen, O. Andersen, E. Lund, M. Jensen, W. Jørgensen, Th. Jørgensen,
B. Jørgensen,
C. Jørgensen, A. Willumsen, L. Nielsen,
E. Munch*

arbejde og han inviterede ham hjem til sin lejlighed på Skibbroen. »Jeg vil gerne vise Dem noget der nok vil interessere Dem«, sagde han. Og så gav han modstandsmanden 16 gule folioark med indgående beskrivelse af fremstilling og brug af sprængstof! Skønt Lille Jensen hverken var kemiker eller fysi-

ker, havde han lånt bøger om disse emner på biblioteket og sat sig ind i sagerne. »Kom blot med mandskabet, så skal jeg nok undervise«, sagde han til politimanden, og undervisningen blev skam til noget.

Man kan forstå, at åbenmundetheden var stor og det ikke var svært for tyskerne at spore modstandsbevægelsen i Ribe, og en dag kom værtinden på Weis' Stue oprevet hen til Lille Jensens bord og fortalte, at der stod to tyske soldater og ventede uden for hans bolig på Skibbroen. Lille Jensen måtte gå under jorden, og heldigvis kunne det lade sig gøre med politiets hjælp. Lille Jensen blev »anholdt« af det danske kriminalpoliti og kørt i sikkerhed på Hovborg kro; her tilbragte han flere måneder under ganske behagelige forhold, og da forholdene var blevet lidt sikrere, hentede kriminalpolitiet ham hjem igen. Det følgende år, da sommerferien nærmede sig, henvendte Lille Jensen sig igen til kriminalpolitiet og spurgte om de ikke kunne »evakuere« ham til Hovborg kro; han havde bestilt værelse på kroen!

Op til den 29. august 1943 kan man karakterisere tilværelsen under den tyske besættelse som »håbløs, men ikke alvorlig«: herregud, den jævne hverdag gik jo fredeligt videre; venlige, hjælpsomme tyske soldater samlede den gamle lektors wienerbrød op - han gik fnysende over på det andet fortov, men var det ikke en smule overreageret? Der er noget halv uvirkeligt, let komisk over skildringerne fra denne tid.

Men det var ikke sjov altsammen. Fra samarbejdspolitikens sammenbrud skifter situationen karakter og adjektiverne plads: nu er det »alvorligt,

men ikke håbløst«: meldingerne fra fronterne i Afrika og Rusland gav grundlag for håb om, at den uovervindelige værnemagt måske ikke var så uovervindelig endda. Modstandsbevægelsen rejste hovedet og politikernes forsøg på fredelig sameksistens led skibbrud. Men samtidig blev livet farligere: efter 29. august kom der spærretid, avisstop, mødeforbud (»Heimdal« måtte indstille sin mødeaktivitet) og dødsstraf for sabotage. Gestapo kom til Ribe og oprullede byens modstandsbevægelse: Lille Jensen undgik arrestation, men i hvert fald to, der havde været hans elever, Jens Thue Jensen (student 1941) og Helge Iversen (student 1942) blev skudt af tyskerne i Ryvangen i begyndelsen af 1945, de mindes på Ripensersamfundets mindetavle over krigens ofre i skolegården; flere blev arresteret og sendt i tysk koncentrationslejr, og selv om de kom hjem igen, havde de lidt uhelbredelig skade på legeme og sjæl. Atter andre måtte gå under jorden og kunne først komme frem efter 5. maj 1945.

Da Jens Thue Jensens søster Dorthe Petersen for et par år siden udgav sine erindringer »Thue og hans tid - skæbner, oplevelser og hverdag under Danmarks besættelse 1940 - 1945« ristede hun en minderune over Lille Jensen i bogens indledning - fordi han havde betydet meget for Thue. Det var lille Jensens fortælling om de gamle grækere der havde fanget hans opmærksomhed - om grækernes heltmodige kamp mod de overmægtige persere ved Thermopylæ og Salamis. Men man tager nok ikke fejl i at tro, at denne fortælling også havde betydning for det liv som Thue selv valgte.

Jens Vind

Interview med pedel Leif Steiness

Pedel Leif Steiness har været ansat ved Ribe Katedralskole fra 1. august 1967 til 31. juli 1993.

Du var 36 år og værkemester ved Statsfængslet i Vridsløselille, da du søgte til Ribe som pedel ved Katedralskolen.

Hvad fik dig til i moden alder og i en god stilling at søge fra Københavnsområdet til Sydvestjylland?

Det var der flere grunde til. Den første var, at jeg havde konstateret at mine avancementsmuligheder var brugt op, det skyldtes fagets karakter, jeg havde kun den mulighed at blive ledende bygningsværkemester, hvilket jeg også ville være blevet, hvis jeg havde været alt andet end maler. En gammel regel ved fængselsvæsenet sagde, at det skulle være én med en murer- eller tømreruddannelse, og så så man helt bort fra, at jeg rent faktisk havde fungeret i stillingen i 10 år til alles tilfredshed.

Hertil kom at familiens trivsel nok ville bedres, hvis vi flyttede tilbage til Vestjylland. Vi er født og opvokset herovre i Vestjylland, både min kone og jeg, så det var sådan set meget nærliggende at søge tilbage.

Så kom du altså herover i 67 og afløste pedel Hansen. Hvor meget havde du med ham at gøre?

Meget lidt. Og det kan jeg da godt beklage, fordi dengang undrede det mig - det ville det måske knap så meget gøre i dag - at pedel Hansen efter sin afgang ikke satte sine ben på Katedralskolen overhovedet. Jeg havde ellers flere gange opfordret ham til at besøge os, men det gjorde han ikke, og desværre så levede han jo ikke så længe efter at han var stoppet.

Du fik tjenestebolig på skolen. Ville du have fået det, hvis du havde kunnet vælge?

Det ville jeg formodentlig, fordi økonomien nok ville have tvunget mig til det, og det hænger sammen med, at vi kom fra en tjenestebolig i Albert-

slund. Og jeg stod jo ikke - husk på man var relativt ung og havde tre børn osv. Jeg stod jo ikke med en sum penge i baglommen, parat til at købe mig et hus, desuagtet at et års tid efter så blev nabohuset solgt for 28.000 kr.

Men jeg skal indrømme, at hvis jeg ser tilbage, så må jeg konstatere, at jeg langt ville have foretrukket, at vi aldrig var kommet ind i en tjenestebolig - at vi havde været tvunget ud i selv at skulle erhverve os et hus i nabolaget.

Af tjenstlige eller private grunde?

Det er nok mest set ud fra et privat, lidt egoistisk synspunkt, fordi det ville have forhindret os i at skulle ud i den situation, at man som pensionist tvinges til at skulle flytte. Den oplevelse - den ville jeg egentlig godt have været foruden.

Men man kan også sige det på en anden måde. Man vænner sig sådan til det, så det, her hvor vi nu bor, måske nok kan føles lidt stille og lidt roligt

efter så mange års oplevelser på tjenestestedet og med forpligtelse iflg. ansættelsesbrevet til at stå til rådighed døgnet rundt.

Som amtsrådsmedlem for Socialdemokratiet blev du en slags »skoleejer« da Ribe Amtsråd 1. januar 1986 overtog Ribe Katedralskole. Hvilken betydning fik det for din stilling på skolen?

Ingen. Ingen umiddelbar betydning. Man kan selvfølgelig stille tingene meget firkantet op og sige: Er det egentlig ikke underligt, at du er din chefs chef? Jo, det kunne det være i nogle situationer, men når jeg har været hjemme, så har der jo aldrig hersket tvivl om, hvem der var chef herhjemme. Og på Amtsgården, der blander vi os jo ikke i detaljer på den måde. Men jeg måtte forlade Undervisnings- og kulturudvalget på grund af inhabiliteten.

Mærkede du som pedel nogen forskel på grund af ejerskiftet?

Nej, heller ikke. Jeg kunne sikkert godt finde nogle situationer, hvor man nogen gange syntes, at tingene var lettere dengang skolen var under staten, men jeg ville sikkert ligesådan kunne finde nogle situationer, hvor man kan konstatere, at det er også lettere i dag, fordi afstanden ikke er så stor. For mig synes forandringen ikke at have betydet noget.

Du har fungeret under tre rektorer. Hvordan har du følt, at de hver især har præget skolen?

Den er svær at besvare, det havde været rarest at møde dem i den omvendte rækkefølge, men det har noget med alder at gøre.

Men jeg vil hellere sige det på den måde, at da vi kom til skolen, udpeget af Vestergaard, lagde han slet ikke skjul på, at hvis ikke min nærmeste konkurrent til stillingen havde været for gammel til at blive tjenestemandsansat, så havde jeg slet ikke fået stillingen. Ved at tage mig kunne han få en, der ikke var for ung, for jeg var jo tjenestemand i forvejen.

Vestergaard var en god arbejdsgiver, uden at jeg

i øvrigt skal give dem karakterer hver især, men han er det prægtigste menneske jeg har oplevet, fordi han var så menneskelig bag den lidt ejendommelige facade, som han oftest lagde for dagen. Jeg kan f.eks. huske en af de ting han yndede at sige, at han var ikke sat i jobbet, for at eleverne skulle elske ham, han var sat i det job, for at eleverne skulle lære noget. Det var en facade, og jeg må for Grethes og mit vedkommende sige, at det er nok den bedste periode, vi har haft på skolen - de første 10 år.

Så kom de næste 10 år, som skolen godt kunne have været foruden, men omvendt så vil jeg nu alligevel vove den påstand, at det er ikke sikkert skolen havde fået taget det skridt i den rigtige retning, som det nok var, med en hvilken som helst anden. Jeg ved det ikke, det er lige som om jeg kunne have følelsen af, at skolen blev lidt mere selvstændig, fordi man fik en leder som jo egentlig ikke var leder. Det tvang skolen til at reagere på en eller anden måde, der skulle jo findes en løsning. Og det var min opfattelse, at for skolen i al almindelighed, og jeg skal ikke fremhæve nogen frem for andre, at der gjaldt det for alt i verden om at skolens image udadtil ikke skulle lide skade. Det skabte et sammenhold.

Så kom den tredje rektor, som jeg må karakterisere som et produkt af det moderne samfund, og skolen kan sagtens klare sig med ham som leder, det er jeg ikke et øjeblik i tvivl om, fordi han er ledertypen, den moderne ledertype. Skulle jeg have begyndt med ham, så skulle jeg have været noget yngre, for ellers kan jeg ikke følge med.

I din funktionsperiode er der af naturlige årsager sket en udskiftning af så godt som hele lærergruppen og samtidig er TAP-gruppen vokset. Har det været med til at ændre skolen?

Ja, det tror jeg helt afgjort det har, for når jeg tænker tilbage, så var det jo nogle sjove typer, der var på skolen da vi kom. Der var 4-5 yngre mennesker, Kastberg, Poul Hansen, Arndal, Vind, Kæ-

stel og et par gymnastiklærere. Resten var jo en sjov blanding, flinke mennesker, men for eksempel kunne en af lærerne finde på at hente sin kaffekop på lærerværelset, som lå på 1. sal dengang, i frikvarterene, og så vandre op på et aldeles rædselsfuldt loft, hvor man kunne kigge lige ud i det fri, og gå og balancere på brædder, og så vandrede han frem og tilbage på loftet, fordi han ikke ville være på lærerværelset sammen med de andre. En anden havde beklaget sig på et lærermøde over, at jeg snakkede for meget på lærerværelset, fordi dengang gik jeg jo sommetider og dækkede kaffebord på det lille lærerværelse, og jeg snakkede skam aldrig undtagen de provokerede mig til det, og det var oftest Hans Schmidt, han sad der tit, når jeg kom derop, og Kofod, de kunne godt lide en snak. Sådan kunne man jo nævne mange pusseløjerligheder, og masser af dem måtte man jo ryste på hovedet af. Men nu er de væk, alle de gamle gubber, i dagligdagen nogle flinke og rare mennesker.

Der var ikke så megen kontakt med dem, som der er i dag, men hvornår skete så vendingen? Jo, det var under rektor nummer to. Hos ham gjaldt det om at få ansat så mange unge mennesker som muligt, men det gav også problemer, for et er at ansætte unge mennesker, der ved hvad de vil, men det gør de så i alle sammenhænge, de ved også, hvad de ikke vil. Det satte en udvikling i gang, og da må man indrømme - ja det er lidt svært at sige, hvad der egentlig er sket - men jeg er da ikke i tvivl om, at eleverne har det bedre nu, fordi tingene vel afpasser sig efter tiderne.

Men det er ikke alt der er lige godt. Jeg kan huske - for det har været i min periode - da man fik lov til at ryge indendørs. Og det advarede jeg kraftigt imod. Der blev øjeblikkeligt opstillet regler for, hvor man måtte ryge og hvor ikke, og I får det aldrig afskaffet igen. Jeg kunne godt lide at se den dag, der kommer et tobaksforbud på Ribe Kate-dralskole, så bliver der røget i krogene så det står efter. Elever er jo som alle andre, man gør, hvad

man kan komme af sted med.

Gruppen af teknisk-administrativt personale er jo vokset!

Den er vokset gevaldigt. Jeg plejer, når jeg skal drille dem derovre, at fortælle dem, at det er fantastisk, at da vi kom her, ja Poul Hansen var inspektor, jeg formoder af en karakter som en inspektor ville være det i dag, men hvad der var påfaldende var, at den kontormedhjælp man havde, det var Aase Vestergaard nogle timer om ugen efter skoletid, og så hvert år, når der skulle skrives eksamensbeviser, så kom fru Hemmet og var der en måneds tid. Det var den kontormedhjælp der var. Og tænk så på i dag, hvor der foruden edb med printere, tekstbehandling og hvad ved jeg, ja så er der en rektor og en inspektor, to kontordamer og et par ekstra lærere, der også har fået kontor derovre nu. Og som sagt, jeg drillede dem kun med det, for det er egentlig fantastisk - »I har meget mere travlt tilsyneladende end man nogensinde har haft, og I er blevet mange flere om det, hvad er det mere I er i stand til at producere?« Og svaret er selvfølgelig, at serviceydelse er blevet mangedoblet, og det er der heller ingen tvivl om, at de er. Der foregår meget mere i fritiden nu, end der gjorde tidligere, det må man ikke være blind for, og det er krævende f.eks. med alle de forældremøder, konsultationer, klassemøder og jeg ved ikke hvad. Og når man så tænker tilbage på, hvad Vestergaard sagde, at efter fyraften skal der ikke foregå mere her på skolen end højst nødvendigt... Men vi lever jo i nutiden, hvor rektor har erklæret, at skolen skal være åben, den skal være udadvendt, og den skal søge kontakt med det omgivende samfund, og det vil jo give en forandring.

Eleverne har vel også ændret sig, hvordan vil du beskrive de ændringer, der er sket?

Jamen det er jeg ikke helt sikker på, at de har. Jo det har de måske nok, men de er ikke blevet hverken værre eller bedre, end de alle dage har været. Den ændring, der er sket for elevernes vedkom-

mende, det er den ændring, der er sket i samfundet i 25-30 år i al almindelighed. I Vestergaards tid blev der holdt et møde med eleverne forud for skolefesterne, og så blev der sat et kvantum, der måtte sælges 2 eller 3 øl pr. person, og så og så meget vin og nix mere, og så så han helt bort fra alt det, de kom slæbende med hjemmefra.

Nej, jeg tror såmænd ikke der er den store forskel. Det vandpjaskeri, der finder sted med balloner osv., det bryder jeg mig ikke om, de kan ikke overskue de ødelæggelser, de er i stand til at forvolde, men respekten for ting og sager, den daler jo, det må være den almindelige udvikling i samfundet, sådan som jeg kan tolke den.

Du var pedel i årene omkring 1980 da Rundgangen blev bygget og skolens bygninger i øvrigt blev moderniseret. Hvordan oplevede du de år?

Det var jo en spændende tid. Da kan det nok være, at jeg misbrugte min stilling lidt, det er jeg ikke utilbøjelig til at tro, det var inden vi blev overtaget af Ribe Amt, og jeg sad i Undervisnings- og kulturudvalget på det tidspunkt, det var mens Leo Kjærgaard var formand, og det var amtsrådet

og staten, der i fællesskab byggede og sad i byggeudvalget, hvor jeg jo også sad, men som pedel, og det var nok efter rektorskiftet, at jeg følte mig mere foranlediget til at måtte varetage skolens interesser.

Det gik som den slags byggerier altid går, penge- ne slog ikke til. Det var Erik Jensen fra Undervisningsministeriet, der stod for det, og han var jo en hård banan, og da oplevede vi sommetider det sjove, at Leo Kjærgaard, som også kunne være en hård banan, var mere imødekommende, og så bøjede Erik Jensen sig nogle gange, når Leo Kjærgaard var parat til at gøre det.

I startfasen ville Erik Jensen slet ikke have haft atriumgården, han ville have forlænget skolen i to etager nordover og i givet fald med et knæk mod øst, men heller ikke mere. Den løsning var jo blevet billigere, men da kunne jeg som byrådsmedlem anføre det byplanmæssige synspunkt, at vi ikke ville acceptere, at man kan stå på første sal og glo ned i folks baghaver og genere deres velerhvervede rettigheder.

Og så må man ikke glemme, at forud for det havde vi gennemgået et andet stort projekt et par år før, da vi fik lagt nye tage på skolen. Det gjorde det nemmere at gå til den store byggesag.

Som pedel - men også i kraft af dine politiske aktiviteter - har du haft helt særlige antenner til det omgivende samfund. Hvordan vil du sammenfatte de signaler, du ad denne vej har modtaget?

Skolens renommé har alle gode kræfter altid værnet om, det har altid været godt. I denne sammenhæng kunne private provokationer udadtil gøre mig virkelig forskrækket. Men jeg har aldrig hørt Katedralskolen omtalt på uheldig måde.

Mit generelle indtryk er, at man betragter Katedralskolen som en skole, der er og frem for alt bliver ved med at være en del af det uddannelses- mønster, man har i Ribe amt. Der har aldrig været - og jeg tror heller ikke der vil blive det - diskussion om Ribe Katedralskoles eksistens som sådan, også

nok fordi det er en af landets ældste skoler, hvis det ikke er den ældste.

I et tilbageblik, hvad synes du så der i dit virke som pedel har været det vigtigste for dig?

Det er lidt svært, men jeg tror lettest jeg kan udtrykke det ved at sige, det vigtigste er jo ikke det, at der kommer nogen og fortæller dig, at det er godt eller det er skidt. Det vigtigste det er, at når skolen starter hver dag, så er skolen i orden, den skal ved starten om morgenen være ren og i orden, og tingene skal i rimelig grad være på plads. Der må ikke være en række ting, man kan pege fingre ad og sige det fungerer ikke. Hvis det kan praktiseres, så må man gøre op med sig selv, at så har man udfyldt en mission i et i øvrigt på mange måder usynligt og anonymt job.

Hvad vil du i dit otium tro du kommer til at tænke tilbage på med størst glæde?

Det er svært. Men det er nok som med ens soldatertid, man husker heldigvis kun de bedste oplevelser, de mere anstrengende, trivielle og kedelige, dem fortrænger man efterhånden, og sådan tror jeg også det vil komme til at gå. Jeg tror de ritualbestemte ting som f.eks. translokationen og første skoledag, og de morsomme episoder, f.eks. midt i sidste skoledags vandpjaskeri, det er dem man husker.

Poul Arndal

Efter redaktionens slutning kom den sørgelige meddelelse, at Leif Steiness døde den 4. januar 1994, 62 år gammel.

Glemmeskabet - eller hvad vil I bruge os til?

Der findes på skolen et glemmeskab. Et lille, men ganske kønt glemmeskab, som er placeret i et ofte meget befærdet lokale. Det er et af den slags skabe, der overses af de fleste, registreres af få, og benyttes af endnu færre. Glemmeskabet har dog en vis betydning, og hvis det forstod at gøre mere opmærksom på sig selv, ville det sikkert gøre det. Betydningen ligger deri, at skabet indeholder visse værdier, som elever i tidens løb har glemt, men som de sikkert ville glædes over at genfinde.

Det vi med denne illustrerende sammenligning mellem elevrådet og glemmeskabet ønsker at komme frem til, er, at der i elevrådet ligger en række muligheder, som på nuværende tidspunkt ikke bliver brugt optimalt. Vi er i år repræsenteret i skolebestyrelsen, pædagogisk råd, fællesudvalget og fælleselevrådet i Ribe Amt. Det vil sige, at elevrådet reelt er elevernes formidler på områder vedrørende vores skole og undervisningspolitik generelt.

Det lyder måske kedeligt, men faktum er, at vi har rig mulighed for at råbe op og tilkendegive vore meninger i forsamlinger, hvor der rent faktisk lyttes. Denne indflydelse bør udnyttes til at forbedre vore forhold - tillad dig at være utilfreds!

I vores forsøg på at bidrage til hvad-man-kunne-kalde et liv på skolen uden for den egentlige undervisning, har vi siden skoleårets start bl.a. arrangeret følgende: Tutorordning (bliver en succes), jam-session café (meget populær), foredragsaften med skolens udvekslingsstudenter (skandale), kombination af café og biograftur (delvis fiasko) og salg af skoletrøjer (indbringende). Med den rette opbakning er mulighederne uendelige, men den meget skiftende tilslutning til vore arrangementer betyder usikkerhed blandt elevrødderne - hvad skal vi satse på? Hvad vil I bruge os til?

Stina Lou Sørensen, 3x og Kirstine Sinclair, 2b

Ripenser-Samfundet

»Gammel er vor skole blevet, Danmarks ældste skolehus...« Sådan synger vi i kantaten, og sådan er det. Ribe Katedralskole fylder 850 år i 1995 og er dermed Danmarks ældste latinskole - i Nordens ældste by. Den ligger derude i marsken i ly af Domkirken og digerne ved Nipsåens bred, hvor elever gennem tiderne er blevet formet af historien, af traditionen, af det barske og af det milde. Her har stormfloder raset, og her blev Brorsons yndigste rose fundet.

Mange af os fattede ikke, at vi her havde fået foræret et privilegium af de sjældne, for privilegier har det med at ikklæde sig selvfølgelighedens dragt. Men efter at have forladt skolen kunne det ske, at længslen efter det, man forlod, bankede på døren. Og her er det, at Ripenser-Samfundet kommer ind i billedet.

Ripenser-Samfundet er en skoleforening for alle, der, omend nok så kort, har gået på skolen samt for nuværende og tidligere lærere. Foreningen blev stiftet i 1912 og har i dag ca. 2.000 medlemmer fordelt over de sidste 75 årgange. Dens to hovedaktiviteter er udgivelsen af Ripenser-Bladet og receptionen på translokationsdagen.

Ripenserbladet blev udgivet første gang i 1916 og udkommer med 4 numre årligt med masser af historisk og nutidigt stof om skolen, om Ribe og omegn og om personer med tilknytning hertil. Der er flere faste rubrikker, hvoraf en af de mere populære vel nok er siderne med adresseændringer, så man kan holde øje med, hvor ens kammerater er flyttet hen. For ikke at tale om billedkavalkaderne i forbindelse med jubilæerne.

Et af 4 numre er Jubilar-Service, der udkommer et par måneder før translokationen. Det indeholder ajourførte adresselister over samtlige årets realist- og studenterjubilærer, der så kan sætte hinanden stævne i Ribe på translokationsdagen, og det er der mange, der gør. Efter translokationen er Ripenser-Samfundet vært ved en reception for studenterne, jubilæerne og skolens ledelse og lærere, før jubilæerne traditionen tro forsvinder ud i byen for at spise frokost og genopfriske gamle minder. En tidligere elev, Carl Rise Damkjær (st.51) har ved et af sine egne jubilæer ladet sig inspirere til at begå en vise, hvoraf gengives følgende vers:

Her er hyggeligt og stille
livets rytme gearret ned
kom nu, før det bli'r for silde
livet varer ikke ved!
Husk at leve, gamle strugler
gå igen din skolevej
der er nok, der går og knokler
som har glemt at glæde sig.

Ripenser-Samfundet bestyrer endvidere et legat, indstiftet af en af skolens gamle elever, afdøde cand.pharm. N.P. Lauridsen. Hvert år uddeles mellem 40.000 og 50.000 kr. til elever fra Ribe Katedralskole, der kan dokumentere et økonomisk behov i forbindelse med deres videregående uddannelse.

Endelig uddeler Ripenser-Samfundet efter ind-

stilling fra skolen hvert år ved translokationen et dimittendlegat, der sidste år var på 4.000 kr., til en af årets studenter. Legatet får løbende tilføjet ny kapital ved indsamling blandt gamle elever, der ønsker at bakke deres gamle skoleforening op.

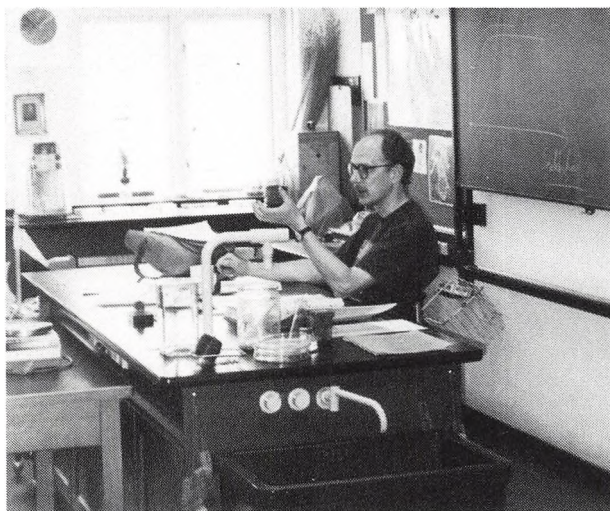
*Kirstine Nørn, næstformand
Societas Scholae Ripensis*

Gymnasiets opbygning og de valgfag, der tilbydes på Ribe Katedralskole

Gymnasiet er *almendannende*. Det vil sige, at det giver en uddannelse, der kan anvendes i mange sammenhænge, og som lægger megen vægt på den enkeltes personlige og sociale udvikling. En almen uddannelse sigter således ikke mod et bestemt erhverv.

Gymnasiet er også *studieforberedende*. Det vil sige, at gymnasiet giver det nødvendige faglige grundlag for videregående uddannelser. Studentereksamen giver adgang til universiteter og andre højere læreanstalter, men mange studenter i dag vælger også at gå i gang med kortere uddannelser eller søger ind som elever i private eller offentlige institutioner og virksomheder. Det er gymnasiet også et godt grundlag for.

Gymnasiet er opdelt i 2 linier, en sproglig og en matematisk. Fagene består af obligatoriske fag (som alle skal have) og af valgfag.

Sproglig linie

3. g	Idræt 2 timer	Dansk 4 timer	Historie 3 timer	Religion 3 timer	Billed- kunst 2 timer	Oldtids- kundskab 3 timer	Valgfag 4-5 timer	Valgfag 5 timer	Valgfag 5 timer	I alt 31-32 timer pr. uge	
2. g	Idræt 2 timer	Dansk 3 timer	Historie 3 timer	Fortsætter- sprog 4 timer	Geografi 3 timer	Begynder- sprog 4 timer	Engelsk 4 timer	Naturfag 4 timer	Valgfag 4-5 timer	I alt 31-32 timer pr. uge	
1. g	Idræt 2 timer	Dansk 3 timer	Historie 3 timer	Fortsætter- Sprog 4 timer	Biologi 3 timer	Musik 3 timer	Begynder- sprog 4 timer	Engelsk 4 timer	Naturfag 3 timer	Latin 3 timer	I alt 32 timer pr. uge

Sproglig linie

De mørke felter er obligatoriske fag, der er fælles for både sproglig og matematisk linie. De grå felter er fag, der er obligatoriske for sproglig linie alene. Fortsættersprog er tysk eller fransk. Begynder-sprog er enten fransk, russisk, spansk eller tysk. Naturfag består af elementer fra matematik, fysik og kemi.

Matematisk linie

3. g	Idræt 2 timer	Dansk 4 timer	Historie 3 timer	Religion 3 timer	Billed- kunst 2 timer	Oldtids- kundskab 3 timer	Valgfag 4-5 timer	Valgfag 5 timer	Valgfag 5 timer	I alt 31-32 timer pr. uge	
2. g	Idræt 2 timer	Dansk 3 timer	Historie 3 timer	Sprog 2 4 timer	Geografi 3 timer	Engelsk 4 timer	Matematik 5 timer	Fysik 3 timer	Valgfag 4-5 timer	I alt 31-32 timer pr. uge	
1. g	Idræt 2 timer	Dansk 3 timer	Historie 3 timer	Sprog 2 4 timer	Biologi 3 timer	Musik 3 timer	Engelsk 3 timer	Matematik 5 timer	Fysik 3 timer	Kemi 3 timer	I alt 32 timer pr. uge

Matematisk linie

De mørke felter er obligatoriske fag, der er fælles for både sproglig og matematisk linie. De grå felter er fag, der er obligatoriske for matematisk linie alene. Sprog 2 er tysk, fransk, russisk eller spansk.

På sproglig linie tilbydes følgende fag på *højt niveau*:

	Antal timer ugentligt	
	2g	3g
latin	5	5
græsk	5	8 (incl. oldtidskundskab)
samfundsfag	5	5
musik	5	5
biologi	5	5
matematik	5	5
engelsk	-	5
tysk	-	5
fransk	-	5
russisk	-	5
spansk	-	5

På matematisk linie tilbydes følgende fag på *højt niveau*:

	Antal timer ugentligt	
	2g	3g
matematik	-	5
fysik	-	5
kemi	4	5
biologi	5	5
samfundsfag	5	5
musik	5	5
engelsk	-	5
tysk	-	5
fransk	-	5
russisk	-	5
spansk	-	5

Valgfagene består af fag på *højt niveau* - det vil sige fag, der strækker sig over mindst 2 år eller bygger videre på et 2-årigt obligatorisk fag - og fag på *mellemniveau*.

Som fag på *mellemniveau* med 4 ugentlige timer i 2g eller 3g tilbydes:

Billedkunst, biologi, datalogi, design, erhvervsøkonomi, filosofi, geografi, idræt, kemi, latin, matematik, musik og samfundsfag.

Valg af fag: I 1g vælges sprog. I 2g vælges ét fag og i 3g skal man have 3 valgfag.

Alle elever skal vælge mindst to fag på højt niveau.

Sproglige skal vælge mindst et sprog på højt niveau.

Matematikere skal vælge mindst et af fagene matematik, fysik, kemi, biologi, samfundsfag eller musik på højt niveau. Elever på matematisk linie, der vælger samfundsfag eller musik på højt niveau skal yderligere vælge mindst ét af fagene matematik på højt niveau, fysik på højt niveau, biologi på mellemniveau, geografi på mellemniveau eller kemi på mellemniveau.

Sproglige kan vælge både græsk og latin på højt niveau i 2g. I dette tilfælde fravælges et af de øvrige sprog.

Trods disse regler for valg, er der mange muligheder for at kombinere fag. Man kan vælge tre naturvidenskabelige fag, man kan vælge tre sprog i 3g eller man kan kombinere sprog, naturvidenskab, samfundsfag og musik.

Nogle hold vil bestå af både sproglige og matematiske elever, andre hold alene af sproglige eller matematikere.

Skolen kan ikke garantere, at der oprettes hold i alle tilbudte fag, men vil søge at opfylde elevønsker bedst muligt og tage særligt hensyn til højniveau-fag.

Julelegater 1992

Stipendiefonden

Birgit Schultz, 1a
Kirstine Sinclair, 1b
Iben Marie Nicolaisen, 1c
Anders Klindt Lauridsen, 1x
Majse Nafisi, 2z
Jane Klinge Johansen, 2b
Kim Andersen, 2u

Nis Nissens legat

Kristian Nørr Olsen, 1b
Anette Dam, 1x
Mads Büchert Eskildsen, 2a
Lisa Christine Lauridsen, 3a
Jeanette Vindberg Nissen, 3y

P. Schmitz og Hustrus legat

Anne Bjerrum Silberbauer, 1z

Lektor C. Amorsens legat Mette Bork Hansen, 1y

Øllgaards legat

Stefan Vesti Brorsen, 3y

Sommerlegater 1993

Ripensersamfundet

Allan Lundgaard, 3z

Thorsens Legat

Niels Jørgen Friborg, 3z

Anna Ilsøe, 3y

Jubilæumslegatet

Lene Nielsen, 3a

Louise Vind, 3a

Trine-Maria Frederiksen, 3x

Jonas Ellehaug Hansen, 3x

Stefan Vesti Brorson, 3y

Hanne Carstensen, 3y

Malene Hadrup, 3y

Jens Hjerrild Hansen, 3y

Jeanette Vindberg Nissen, 3y

Jette Kjerrumgaard Johansen, 3z

Marie Nykjær Larsen, 3z

Niels Pinborg Lorenzen, 3z

Kristina Skrydstrup, 2b

Katja Paulsen, 1a

Berit Duus, 1b

Trine Skov, 1y

Brock Iversen og Jens Thue Jensens Legat

Lisa Christine Lauridsen, 3a

Haunstrup Andresens legat, Ellen Reinckes legat og Søløjtnant Grønbæks mindelegat

Karin Nymark Andersen, 2a

Sechers legat

Eva Tjørnelund Nissen, 3a

Greisens mindelegat

Pernille Fog Svendsen, 3a

Allan Christensen, 3x

Jens Chr. Petersens legat

Iben Bolvig, 3x

Bikubens legat

Gjertrud Hald, 1a

Varde Bank

Katja Mentzel, 1x

Unibank

Sara Andersen, 1c

Stine Hansen, 1b

Moltkes legat

Hans Erik Sørensen, 2u

Mette Mortensen, 2z

Maren Gråfods legat

Søren Israelsen, 1z

Jyske Banks legat

Morten Laursen, 1y

Ribe Byråds legat

Randi Olesen, 2y

Lene Olesen, 2x

Kirsten Bork, 2b

Studenter 1993

3a

Bente Dahl Christensen, Laila Christensen, Irene Erbou, Jakob Øllgård Hansen, Janne Vigsø Henningsen, Krista Friis Jensen, Alex Jordt, Mette Lagoni, Lisa Christine Lauridsen, Stine Vestergaard Laursen, Sandha Moni Skov Madsen, Lene Nielsen, Eva Tjørnelund Nissen, Henrik Ohlsen, Malene Paasch, Janne Østergaard Pedersen, Henriette Ørum Petersen, Jens Dixen Radmer, Tanja Jessen Schwartz, Pernille Fog Svendsen, Torben Kruchoy Sønderby, Brian Terp Sørensen, Charlotte Runge Sørensen, Minea Stenderup Sørensen, Helle Blomgren Thomsen, Louise Dorthea Vind.

3x

Julie Bangsborg, Iben Bolvig, Allan Christensen, Jakob Nyholm Christensen, Janne Buck Christensen, Lina Christensen, Jeppe Christiansen, Lisbeth Christoffersen, Trine-Maria Frederiksen, Lene Gantzel, Jonas Ellehauge Hansen, Ivan Jonassen, Anne Lau, Janne Lindblad, Heidi Lundtofte, Kristina Bolbro Nielsen, Frank Schøsler Olsen, Merethe Gjørup Pedersen, Carsten Poulsen, Dorte Holst Schmidt, John Schneider.

3y

Mette Nørregaard Andersen, Klaus Billund, Stefan Vesti Brorsen, Dennis Børsting, Hanne Carstensen, Malene Hadrup, Jens Hjerrild Hansen, Anna Ilsøe, Mette Jørgensen, Cathrine Lindhardt- sen, Henrik Mortensen, Lene Nielsen, Jeanette Vindberg Nissen, Lotte Bjerg Olesen, Jane Platz, Kirsten Jessen Poulsen, Hans Schack, Katja Kose- garten Schmidt, Geraldine Ruth de Silva, Annette Aagaard Thuesen, Tobias Tobiasen, Søren Vester- lund, Susanne Wind.

3z

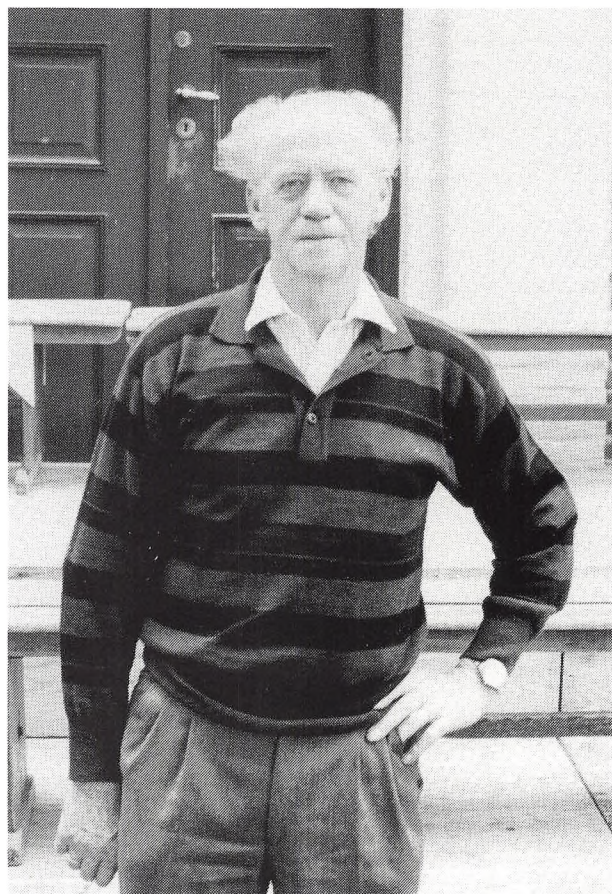
Lars Christian Andreassen, Steffen Vejsig Bruun, Claus Weirsøe Dahl, Niels Jørn Friborg, Rene Hansen, Jette Kjerrumgaard Johansen, Morten Heuer Jørgensen, Marie Nykjær Larsen, Niels Pin- borg Lorenzen, Allan Lundgaard, Tilde Madsen, Søren Mathiesen, Signe Søndergaard Møller, Tho- mas Neessen, Elin Kjær Nielsen, Svend Pedersen, Trine Vedel Pedersen, Susanne Petersen, Lisa Schmidt, Pia Sørensen, Morten Probst Witt.

Personalia

Ved skoleårets afslutning tog skolen afsked med pedel Leif Steiness, der gik på pension fra 1. august 1993. Ved en særlig reception den 13. juni 1993 og ved translokationen takkede skolen Leif Steiness

for hans virke ved Ribe Katedralskole gennem 26 år. Det er en periode, hvor skolen er vokset, bygget om og alligevel har bevaret sine smukke bygninger. Alt det har gjort pedellens arbejde større og også mere kompliceret. Skolen vil gerne sige tak for godt samarbejde med elever og lærere og en særlig tak for, at vi hver morgen og til hvert aftenarrangement har kunnet komme til et rent, velholdt og velfungerende skolehus. Det er meget vigtigt - og det er kun lykkedes, fordi Leif Steiness har følt et ansvar for, at de fysiske rammer fungerede og for,

at de, der skulle bruge dem, var glade for dem og passede på dem.

Som ny pedel er ansat Henning Skov Nielsen, 39 år. Henning Skov Nielsen har været afløser i løbet af 1993 - og samarbejdet her lover godt for de kommende år. Henning Skov Nielsen er flyttet ind i pedelboligen pr. 1. oktober 1993.

Også Karl Anker Hjorth er gået på pension fra 1. august 1993. Karl Anker Hjorth har været ansat ved Ribe Katedralskole siden 1. august 1962 som årsvikar i skoleåret 1962/63 og som midlertidig ti-

melærer fra 1. august 1963. Den midlertidige stilling holdt i 30 år. Sammen med Grethe Skjødt havde Karl Anker Hjorth alle klasser i idræt. Det er sjældent, at et helt fag i den grad kædes sammen med personer. Idræt på Ribe Katedralskole har i hele perioden fra 1962 til 1988 - 26 år - været varetaget af Grethe Skjødt og Karl Anker Hjorth alene. Det er en hel epoke.

Mange årgange har nydt godt af Karl Anker Hjorths glæde ved idræt - måske særligt ved holdspil. Det gælder både de almindelige timer og deltagelsen i frivillig idræt og stævner efter skoletid. Skolen siger tak for 31 år - de første 26 alene i drengedidræt og de sidste 5 år i et godt samarbejde med 5 nye idrætsskolleger.

Skolen ønsker både Leif Steiness og Karl Anker Hjorth gode år fremover.

I juni 1993 tog skolen også afsked med Claus Jungersen, der efter 2 år ønskede at vende tilbage til Århusområdet. Skolen ønsker Claus Jungersen held og lykke i den nye stilling på Rønede Gymnasium. Marianne Würtz ønskes også til lykke med en fast stilling i Tønder. Marianne Würtz har haft næsten fuld stilling her i 2 år i dansk - samtidig med, at hun har taget bifag i informationsvidenskab og historie. Endelig siger skolen også tak til Søren Brinch-Fischer, der har været »udlånt« fra Esbjerg Gymnasium og til Inger Thorup Lauridsen, der samtidig med sin hovedstilling ved Ribe VUC har læst et hold i engelsk ved Ribe Katedralskole.

Ved årets begyndelse er 4 lærere blevet ansat i faste stillinger, Stig Poulsen i fysik og matematik, Søren Hansen i matematik, fysik, kemi og naturfag, Ole Hedegaard Jensen i dansk og samfundsfag og Lise Vind Petersen i dansk og oldtidskundskab.

Herudover er Anna Danielsen og Lars Bjørn ansat som årsvikarer med henholdsvis engelsk og fransk, biologi og kemi. Under Lise Vind Petersens barselsorlov har Ulla Nielsen læst hendes timer i dansk.

Mindeord

Lektor Helge Larsen

Mandag den 15. november døde lektor Larsen, 80 år gammel. Han kom til Ribe Katedralskole i 1946 som vikar og blev nogle år efter fastansat som adjunkt. Han tog sin afsked som lektor i 1983. Med ham er den sidste af det kuld lærere forsvundet, som kom til lige efter krigen, deriblandt Thomas Alvad, Lennart Edelberg og Harald Andersen.

Mange vil endnu huske hans imponerende skikkelse på den daglige vandring ad Tangevej, Dagmarsgade, Sønderportsgade, Puggårdsgade til skolen og tilbage igen, i hans velmagtsdage med to tunge mapper («ligevægten» blev han kaldt). Han var en *skikkelse* i byen.

Lektor Larsens fag var historie og engelsk; han underviste dog efterhånden mest i historie og oldtidskundskab - og hans kundskab i disse fag var enorm. Han formåede, navnlig i sine yngre dage, at fængsle mange elever med sin viden og sin fortælleevne, men som tiden gik kom hans form i større og større modsætning til den udvikling undervisningen i gymnasiet tog, navnlig i 60'erne og 70'erne. Han tog sin afsked som 70-årig; når han ventede så længe, var én årsag hans behov for økonomisk sikkerhed: han hørte til den gruppe cand.mag.'er som havde prøvet 30'ernes og 40'ernes arbejdsløshed; han var blevet sent ansat og ville ikke få fuld pension ved afsked før de 70. Skønt han to år før sin pension brækkede benet (i skolen den første dag efter sommerferien!) og måtte tilbringe flere måneder i sygesengen, kom han tilbage og gik sin tid ud.

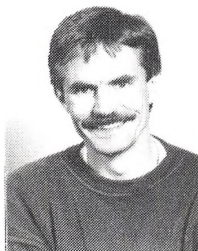
Få (ja efterhånden ingen) kendte lektor Larsen. Han var og blev et ensomt menneske, familie havde han ikke. Han havde ellers som alle andre brug for at tale med nogen. Efter en lang skoleferie, som man gættede han havde tilbragt i sin stol med sin

lup og sine bøger (han rejste aldrig), kunne han komme i skole med en indestængt taletrang og behov for menneskelig kontakt, og det var sikkert en anden grund til at han holdt ud så længe: han *havde* intet andet end skolen. Men med tiden isolede han sig mere og mere og afbrød selv de gode forhold han havde til jævnaldrende kolleger, og skønt han kunne være venlig, endda livligt talende til yngre kolleger, knyttede han aldrig nære venskaber med nogen. Hans død blev så ensom som hans liv.

Jens Vind

Skolens ansatte

Jacob Bastholm
Adjunkt
historie, geografi, studievejleder
Blokvej 2E, Lustrup, 6760 Ribe
75 42 07 08

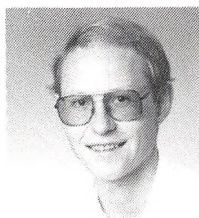
Hanne Aagaard
Adjunkt
fransk, engelsk
Vibevænget 1, 6760 Ribe
75 42 30 92

Kirsten Beck
Lektor
engelsk, dansk
Hans Jakobsvej 49, 6760 Ribe
75 41 07 01

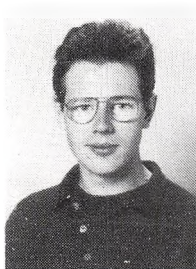
Elisabeth Abrahamsen
Lektor
historie, engelsk, studievejleder
Grævlingetoften 15, 6760 Ribe
75 44 52 84

Poul René Bertelsen
Adjunkt
fysik, matematik, naturfag, filosofi
Engdraget 16, 6760 Ribe
75 41 01 72

Poul Arndal
Studielektor
engelsk, dansk
Holmevej 25, 6760 Ribe
75 42 11 31

Lars Bjørn
Årsvikar
biologi, kemi
Baungårdsvej 15, 6600 Vejen
75 64 82 06

Mette Bolding
Sekretær
Favlundvej 14, 6760 Ribe
75 44 10 55

Anna Danielsen
Årsvikar
engelsk, fransk
Rønnebærparken 72, 6760 Ribe
75 41 08 55

Birgit Bro
Lektor
biologi, kemi, økonomi- og
boginspektor
Nattergalevænget 4, 6760 Ribe
75 42 45 20

Bodil Honoré Eriksen
Adjunkt
kemi, fysik
Stausvej 28, 6800 Varde
75 21 10 63

Per Bøgeholdt
Lektor
fysik, kemi, naturfag, datalogi,
datavejleder
Daneng 7, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
75 42 22 28

Torkil Visby Funder
Lektor
geografi, biologi
Lustrupvej 26, 6760 Ribe
75 42 22 35

Inger Marie Dahl
Lektor
engelsk, religion
Sct. Laurentiigade 4, 6760 Ribe
75 42 38 41

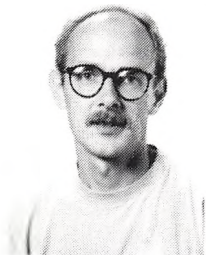
Inger Geil
Sekretær
Vestergade 13 b, 6771 Gredstedbro
75 43 14 15

Lis Annie Gjørup
Adjunkt
musik, fransk
Skibbroen 29, 1., 6760 Ribe
75 41 04 91

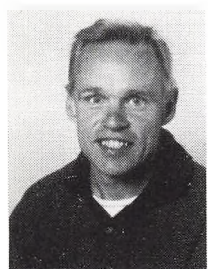
Søren Hansen
Adjunkt
matematik, fysik, kemi, naturfag
Tangevej 92a, 6760 Ribe
75 42 21 26

Jørgen Baungaard Hansen
Adjunkt
biologi, studievejleder,
tillidsrepræsentant
Blokvej 2S, Lustrup, 6760 Ribe
75 42 40 91

Lars Ilsøe
Adjunkt
dansk, tysk, bibliotekar
Tangevej 49, 6760 Ribe
75 42 38 05

Jørgen Olaf Hansen
Lektor
fysik, matematik, naturfag,
inspektor
Tørresager 13, 6760 Ribe
75 42 19 71

Poul Janic
Lektor
tysk, dansk
Midtfenner 9, 6760 Ribe
75 42 33 68

Steen Hansen
Lektor
musik, tysk
Sønderportsgade 13, 1., 6760 Ribe
75 42 24 27

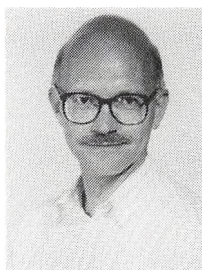
Mads Tudvad Jensen
Adjunkt
engelsk, religion
Rønnebærparken 9, 6760 Ribe
75 42 46 88

Ole Hedegaard Jensen
Adjunkt
dansk, samfundsfag
Midtferner 10, 6760 Ribe
75 42 28 66

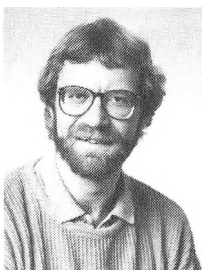
Kirsten Kirkelund
Adjunkt
fransk, idræt
Finsensvej 30, 6760 Ribe
75 41 06 24

Hans Staunstrup Jeppesen
Lektor
engelsk, billedkunst, design
Overdammen 5, lejl.B. 6760 Ribe
75 42 18 77

Finn Nørgaard Laursen
Adjunkt
historie, idræt
Lundgaardsvej 41, 6760 Ribe
75 42 12 70

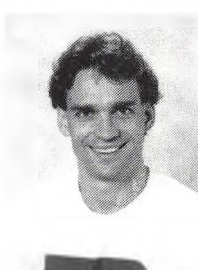
Carl Christian Jespersen
Adjunkt
samfundsfag, dansk
Daneng 10, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
75 42 47 55

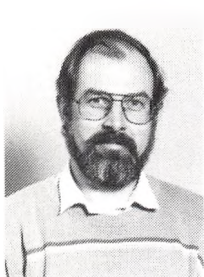
Dorte Stig Madsen
Lektor
fransk, russisk, spansk
Rønnebærparken 133, 6760 Ribe
75 41 03 49

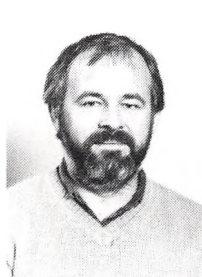
Bent Karsdal
Rektor
historie, samfundsfag
Tangevej 9, 6760 Ribe
75 41 03 33

Lars Bojsen Michalsik
Adjunkt
idræt, biologi
Leos Allé 53, 6270 Tønder
74 72 29 52

Bent Bækgaard Mortensen
Adjunkt
russisk, latin, oldtidskundskab,
dansk, formand for pædagogisk
råd
AV-inspektør
Nattergalevej 4, 6760 Ribe
75 42 45 20

Klaus Ingvar Nielsen
Lektor
matematik, fysik, naturfag,
datavejleder
Pilgårdvej 5, 6683 Føvling
75 39 83 58

Gunnar Mühlmann
Adjunkt
dansk, musik
Kurveholmen 2, 1.th., 6760 Ribe
75 42 48 17

Ulla Falcon Nielsen
Årsvikar
dansk
Kjærgårdsvej 4, 6520 Toftlund
74 83 26 23

Hans Kastberg Nielsen
Lektor
dansk, religion, oldtidskundskab
Korsbrødregade 13, 6760 Ribe
75 42 09 03

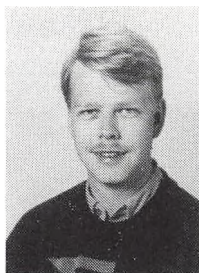
Anna Margrethe Paludan
Lektor
historie, dansk
Sønderportsgade 49, 6760 Ribe
75 42 26 09

Henning Skov Nielsen
Pedel
Puggårdsgade 20, 6760 Ribe
75 42 36 41

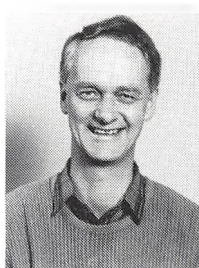
Lise Vind Petersen
Adjunkt
dansk, oldtidskundskab
Midtfenner 10, 6760 Ribe
75 42 28 66

Stig Poulsen
Adjunkt
fysik, matematik
Øster Vedsted Vej 31, 6760 Ribe
75 42 46 11

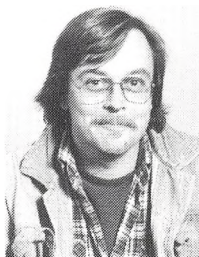
Anne Marie Strøm
Adjunkt
tysk, idræt
Tørresager 4, 6760 Ribe
75 42 24 89

Hans Chr. Rasmussen
Lektor
matematik
Engdraget 55, Ø. Vedsted,
6760 Ribe
75 42 16 19

Ejner Vilstrup
Adjunkt
historie, tysk
Grævlingetoften 15, 6760 Ribe
75 44 52 84

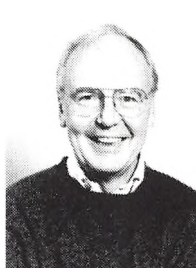
Finn Steiness
Pedalmedhjælper
Puggårdsgade 5, 6760 Ribe
75 42 40 77

Annette Vind
Lektor
latin, græsk, oldtidskundskab,
dansk, inspektør
Bordingsvej 9, 6760 Ribe
75 42 13 67

Susanne Stender
Adjunkt
idræt, matematik
Ribevej 78, Sdr. Hygum,
6630 Rødding
74 84 54 12

Jens Vind
Studielektor
latin, græsk, oldtidskundskab,
religion
Bordingsvej 9, 6760 Ribe
75 42 13 67

Råd og udvalg

Bestyrelsen

Thorkild Hald, formand, valgt af forældrene
Egil Faueryby, næstformand, valgt af forældrene
S.P. Christensen, Ribe Amt
Vera Jakobsen, Ribe Kommune
Signe Jensen, Bramming Kommune
Helge Jensen, Skærbæk Kommune
Bent Mortensen, valgt af pædagogisk råd
Jørgen Baungaard Hansen, valgt af pædagogisk råd
Mette Bolding, valgt af teknisk/administrativt personale
Stina Lou Sørensen, 3x
Rasmus Brøndum, 1z
Tage Stubkjær, Ribe Erhvervsråd
Anders V. Mikkelsen, Ungdomsvejledningen
Bent Karsdal, tilforordnet
Annette Vind, sekretær

Samarbejdsudvalg

Bent Karsdal
Inger Geil
Jørgen Baungaard Hansen
Annette Vind
Inga Johansen
Henning Skov Nielsen

Pædagogisk råd

Bent Mortensen, formand
Jørgen Baungaard Hansen, næstformand
Inger Marie Dahl, sekretær

Elevrådsformand

Stina Lou Sørensen, 3x

Økonomiudvalg

Jacob Bastholm
Birgit Bro
Jørgen Olaf Hansen
Lars Ilsøe
Bent Karsdal

Fællesudvalg

Lis Gjørup
Jørgen Baungaard Hansen
Bent Karsdal
Finn Nørgaard Laursen
Bent Mortensen
Mette Dyhrberg, 2y
Claus Eriksen, 3y
Trine Lynddahl, 2b
Stina Lou Sørensen, 3x

Støttefondsudvalg

Jørgen Olaf Hansen
Bent Karsdal
Jens Vind

Introudvalg

Elisabeth Abrahamsen
Kirsten Beck
Finn Nørgaard Laursen
Annette Vind
Elevrepræsentanter

Legatudvalg

Hanne Aagaard
Birgit Bro
Christian Jespersen
Bent Karsdal
Finn Nørgaard Laursen
Anna Margrethe Paludan
Klaus Nielsen

Kunstudvalg

Hanne Aagaard
Inger Marie Dahl
Lis Gjørup

Forskønnelsesudvalg

Torkil Funder
Jørgen Baungaard Hansen
Lars Ilsøe

Ekskursionsudvalg

Birgit Bro
Christian Jespersen
Annette Vind
Ejner Vilstrup

Redaktion

Kirsten Beck
Torkil Funder
Hans Staunstrup Jeppesen
Bent Karsdal
Anna Margrethe Paludan
Annette Vind

Forsiden: Hans Staunstrup Jeppesen

Produktion: Ribe Amt

ISBN: 87-7342-683-0

RIBE AMT